

DIRVA

THE FIELD
Nr. 52
Gruodžio-Dec. 29, 1955
Cleveland, Ohio

Adenaueris trauksis atsteigęs kariuomenę

(Mūsų Europos bendradarbio)

Vakarų Vokietijos sostinėje jau kelintą mėnesį gyvena Sovietų Sąjungos diplomatų grupė. Jai pavesta surasti patalpas naujai atidaromai sovietų ambasadai ir jos tarnautojams. Galima įsivaizduoti, kad tai nėra lengvas uždavinys, turint galvoje Bonnoje viešpatuojančią patalpų stoką. Kaip bebūtų, sostinė pavirtęs miestas turi sutalpinti beveik dvigubą gyventojų skaičių.

Šiomis dienomis buvo paskelbta, kad sovietų ambasadoriaus privatinė rezidencijai esanti su-rasta vila Reino krante, kelios dešimtys kilometrų nuo Bonnos. Vila priklauso stambiam Ruhro krašto pramonininkui ir ji pa-statyta vietovėje, iš kurios ma-tyti kitam Reino krante esanti didžiulė vila. Šioje viloje gyvena Vokietijos kancleris Adenaueris.

Be abejo, sovietų amba-sadoriui nieko neklūva ta aplin-kybė, kad jis pasirinko kaip tik vilą, kurią pasistatė Ruhr krašto magnatas, t. y. piniguočius, kurį bolševikinė spauda "garbi-na" kaip "karo kurstytoją", "monopolininką" ir t. t. Tajai vi-lai tenka tam tikra simbolinė reikšmė. Tikslai Reino upė skiria ją nuo kanclerio būstinės...

Reikia atsiminti, kad dabarti-nis kancleris pavirto tam tikru simboliu. Ne tik Vokietijoje, bet ir visame pasaulyje esama tvir-tų įsitikinimų, kad vokiečių po-litika esmėje nepasikeis tol, kol valdžia savo rankose laikys da-bartinis kancleris. Tačiau jis ne-trukus baigia aštuntą dešimtį.

Pereitą vasarą kelis mėnesius rinkęs jėgų ir išsėjęs šveicarų kalnuose, Adenaueris betgi tuo-jau pat, kai tik grįžo į Vokietiją, susirgo plaučių uždegimu ir il-gesnį laiką negalėjo eiti parei-gų. Kanclerio šalininkai ir ger-bėjai atsidūsami pastebi, kad nors Adenaueris dėl savo am-žiaus dar atrodo gerai, bet vis dėlto jis ilgai nebegalės pakelti tos sunkios darbo naštos, kuri ant jo gūla.

Europoje valdžios priešakyje buvo kitas milžinas — britų premjeras Winstonas Churchi-

llis, bet kai jis peržengė aštuntą dešimtmetį, jis perleido vadeles jaunesniam politikui.

Kaip jau sakėme, Adenaueris netrukus įžengs į devintą dešimtmetį. Jo gimimo dienos pro-ga į kanclerio įstaigą supantį parką žada įgyjuoti karinis or-kestras ir sugroti maršą naujai atsikuriančios vokiečių kariuo-menės vardu.

Savo laikų buvo kalbama, kad Adenaueris tol neatiduosias už-sienio reikalų ministerio portfe-lio kitam asmeniui, kol Vokietija neatgaus valstybinio suvere-numo. Tos kalbos iš tikrųjų pasi-rodė esančios ne be pagrindo. Kai pasibaigė Vakarų Vokietijos okupacinis režimas, užsienio rei-kalų ministeriją perėmė von Brentano, su viršum 20 metų jaunesnis už kanclerį. Dabar kal-bama, kad Adenaueris noris pa-statyti ant kojų vokiečių kariuo-menę, o kai tatai bus pasiekta, jis iš pareigų pasitrauksias.

Tačiau sunku nustatyti aiškų terminą, kada bus baigtas vo-kiečių karinės pajėgos atsteigi-mas. Yra betgi žinoma, kad pats kancleris yra paėmęs į savo ran-kas tą reikalą ir visomis priemo-nėmis skubina kariuomenės at-kurimą.

Vokiečių laikraščiuose ir kino kronikose galima matyti paveik-slai, kaip užvelkamos uniformos pirmiesiems vokiečių kareiviams.

Kariuomenės klausimas Vo-kietijoje plačiai diskutuojamas. Yra paskirta parlamentarinė ko-misija, kuriai pavesta stropiai da-boti, kad į vadovaujamas vie-tas nepatektų nepatikimas gai-valas. Dabartinė Vokietija pasi-mokė iš patirties su Weimaro laikų kariuomene. Tuomet pasi-rodė, kad jėgų įsikverbė reakci-nis elementas, kuris lengvai su-tapo su hitleriniu režimu. Šian-dien to siekiama išvengti. Bet, kaip ten bebūtų, praeis dar bent 2-3 metai, kol naujoji Vokietijos kariuomenė praktiškai atsi-steigs. Galimas dalykas, kad iki to laiko kancleris Adenaueris no-ri išverti savo pareigose.

Vieną dieną kancleris betgi tu-premjerą Winstoną Churchi-

Visiems džiaugsmo, visiems naujų laimėjimų,

visiems gerų 1956 metų!

LINKĖJIMAI NAUJIESIAMS METAMS

Žengiant į naujuosius 1956 metus Amerikos Lietuvių Tau-tinės Sąjungos valdybai tikrai malonu pasveikinti jos Tarybą, skyrius ir visus narius, palinkė-ti visokiariausių sekmių. Sąjun-gos valdybai džiugu pasisakyti ir visiems nuoširdžiai padėkoti už ankstesnius darbus, gražų su-siklausymą ir nuoširdų bendra-darbiavimą.

B-nės Krašto Tarybą išrinkti šie asmenys: O. Bačkienė — 279; kun. J. Petrošius — 250; E. Tu-rauskas — 170; B. Venskuvienė — 165; A. V. Švirmickas — 165; gen. št. pulk. J. Lanskoronskis — 159; P. Klimas, jr. — 119; Dr. E. Aleksandravičienė — 153; E. Vaiciekauskas — 118; E. Tu-rauskienė — 105; O. Gecaitė-Pe-ruche — 98; kandidatai: Tary-ba — K. Jonaitis — 96; V. Narbutas — 90; V. Visčiulis — 87.

Į L. B-nės Garbės Teismą iš-rinkti: Dr. S. Bačkis — 332; Pr. Dulevičius — 252; A. Michele-vičius — 198; kandidatai: S. Ma-tulevičius — 114; K. Sedukis — 79.

KNYGŲ LENTYNA VĖL EISIANTI

Mus informuoja, kad Knygų Lentyna po Naujųjų Metų vėl bus leidžiama.

Prie Niagara Falls krioklių nepaprastai gražu vasara, bet nemažiau gražu ir žiemą, kada snie-gas baltai iškaiso žemę ir medžių šakas.

LIETUVIAI MUZIKAI VORKUTOJ IR SIBIRE

(Mūsų korespondento pranešimas iš Vokietijos)

Vokiečių iš Sibiro parvežtomis žiniomis, daug lietuvių intelligen-tų tebelaikomi sovietinėse ver-gų stovyklose.

Vorkutoje laikomas žurnalis-tas Vincas Uždavinys. Jis nu-teistas dešimčiai metų pagal gar-sų 58 paragrafą už tariamą "tėvynės", suprask Rusijos, iš-davimą. Serga širdies liga. Gali dirbti tik lengvesnius darbus. Kiek žinoma, jisai rašo savo "10,000 kilometrų kelionės po pasaulį" naują versiją — kalnio akimis žiūrint.

Ilgesnį laiką Vorkutoje buvo laikomas pulkininkas Stencelis-vėliau perkeltas į vadinamuosius režiminius lagerius. Dėl medinės kojos jis taip pat negalėjo dirbti sunkesnių darbų ir dirbo sto-vyklos raštineje.

Nemaža lietuvių muzikų atsi-dūrė ištėrime. Čia pamiršime visų pirma dainininko Juozo Ind-roso tragediją. Antrą kartą bolše-vikams užėmus Lietuvą, jis bu-vo suimtas ir be teismo sprendi-mo perkeltas į Vorkutą. Tenai jis išbuvo iki 1947 metų pavasario, kaip vadinamas "laisvas tremti-nis". Jis susirado darbo Vorku-tos operoje. Taip, Vorkutoje, Ko-mi autonominėje srityje yra ir opera... Tuo nėra kuo labai ste-bėtis. Juk geštapininkai žydų ge-tuose irgi steigdavo orkestrus, chorus bei baletus... Lygiai tą patį daro ir MVD. Juozas Indra buvo pirmuoju tenoru ir įsigijo didelį populiarumą. Jo balsas pa-tiko MVD generolui Malceviui, kuris ir išrūpino jam teisę grįžti Lietuvon.

Nuo 1947 m. Juozas Indra gy-vena vėl tėvynėje, dainuoja ir ra-

šo kompozicijas. Tas gabus prof. Vlodo Jakubėno mokinys pulkiai suharmonizavo visą eilę lietuviš-kių liaudies dainų ir dabar baigia rašyti baletą. Bet Vorkuta pa-laužė jo sveikatą. 1951 metais Vilniaus operoje Dargomižskio "Rusalkos" spektaklio metu J. Indra apalpo ištiktas kraujoplū-džio. Pasirodė, jo susirgta džio-va.

Apie keturi penktadaliai Vor-kutos operos orkestrantų yra kaliniai. Iš lietuvių minimi:

Justinas Karvelis, tūbistas, anksčiau grojęs tūba Kauno ope-roj.

Bronius Jurys, kornetistas. Bronius Palčiauskas, groja fleita. Jis yra ilgai gyvenęs Amerikoje.

Kitose vietose, ne Vorkutoj, esančiose kalinių operose bei va-dinamose muzikos brigadose yra ir daugiau lietuvių muzikų. Pav., dainininkas Volčikas, Karagan-doje, arba Račkauskas, buvęs ra-diofono orkestro valtornistas, da-bar groja triūba. Jis žino, kad buvęs jo dirigentas Jeronimas Kačinskas gyvenęs "kažkur ties New Yorku" ir siunčia jam svei-kinimus. Račkauskas nuteistas 25 metams už tai, kad turėjęs ryšių su partizanais.

Lietuvių Vorkutoje dar esą apie 3,500. Jie nėra kaltinami ka-ro metu bendradarbiavę su vo-kiečiais. Kaltinamieji bendradar-biavę su vokiečiais daugelis su vokiečiais kartu ir paleidžiami. Bet kas kaltinamas dėl grynai lietuviško patriotiško pasireiški-mo, tokių Maskva paleisti nesi-rengia.

Pagarsėjusio vokiečių maršalo Erwin Rommelo našlė, lankyda-masi Graikijoje, padeda gėles prie žuvusių karių paminklo.

NAUJA PRANCŪZI-JOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBA

Gruodžio 15 d. įvyko Prancū-zijos Lietuvių Bendruomenės rinkimai į Krašto Tarybą ir Gar-bės Teismą. Rinkimuose dalyva-vė 75% Bendruomenės narių.

Balsų dauguma į Prancūzijos L.

Amerikoje yra apie 14 milijonų vyrų ir moterų virš 65 m. amžiaus. Kiekvienais metais prie jų prisijungia apie 400,000 to amžiaus sulaukusių JAV gyventojų. Bet tuo pačiu metu didelis skaičius to amžiaus gyventojų užbaigia šios žemės kelionę.

Tai du amerikiečiai, presbiterionų misionieriai, paleisti iš komu-nistinės Kinijos kalėjimo.

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Skaitytojams atiduodame paskutinį 1955 m. Dirvos numerį. Atiduodami norime pasakyti ir kelius žodžius, kaip mums 1955 metais ėjosi.

1955 metai Dirvai buvo jubilėjiniai metai. Jais mes pajutome nemažai talkos iš artimų mūsų bičiulių, bet nemažai pajutome ir iš tų Dirvos skaitytojų, kurių, galbūt, mes anksčiau artimiau nepažinojome. Ilgą laiką Dirvos pirmame puslapyje skelbti talkos daviniai tvirčiausiai liudija, kad Dirva turi daug ir gerų draugų. O laikraščiu, pradėjusiam penktąjį dešimtmetį, labai svarbu, kad tų artimų bičiulių šeima augtų, kad jie lygiai tiek pat, kaip leidėjai ir laikraščio darbininkai, rūpintųsi ne tik šios dienos išsilaikymu, bet patikrintų ir ilgesnį leidimo laiką. Šiuo požiūriu Dirva stovi gerame kelyje.

1955 metais į Dirvos puslapius atėjo daug naujų bendradarbių. Vienus iš jų sutelkėme savo įėjomis, kitus mums atvedė mūsų bičiuliai. Manome, kad naujų vardų pasirodymas Dirvoje buvo ir naujo kraujo įplimas, kurio skaitytojai visada laukia.

Labai daug didelės talkos mums yra parodę mūsų Vilties Draugijos pirmininkas Juozas Bačiūnas. Žinau, kad už tą pamėnimą jis gal ir supyks, bet būtų tikrai nesąžininga nutylėti asmenį, kuris Dirva gal daugiau rūpinasi, negu bet kuris kitas iš mūsų tarpo.

1955 m. Dirvai ir finansiniu požiūriu neblogai sekėsi. Nors laikraščio leidimo visi kaštai pakilo, kaip kyla visas JAV ūkinis gyvenimas, bet mes negalime skųstis, kad būtume praleidę progą laikraščio pajamas didinti. Tas mus įgalino metus suvesti gerai ir su pasitikėjimu žiūrėti į 1956 metų darbą.

Nuoširdžiai dėkodami už talką, bičiuliškumą, už nuoširdžius atsiliepimus į mūsų kvietimus, mes tikime, kad visi gausūs mūsų skaitytojai ir bičiuliai bus su mumis ir 1956 metais. Iš savo pusės pažadame, kad dėsime visas pastangas savo skaitytojams duoti greitai, teisingai visų gy-

venimo sričių informacijas, telksime naujus bendradarbius, nurodysime pačius patvariausius kelius Lietuvos laisvinimo darbui ir lietuvių išsilaikymui.

Visiems mūsų skaitytojams, bičiuliams, bendradarbiams ir rėmėjams ačiū už talką ir bendradarbiavimą. Visiems gerų ir laimingų 1956 metų!

Tik dabar, dešimčiai metų praejus, buvo gautos žinios, kad Sibiro tremtyje yra miręs buvęs Žemės ūkio Akademijos rektorius prof. Vincas Vilkaitis. Tai skaudi žinia kiekvienam, kuris tik yra su prof. V. Vilkaičiu artimiau bendradarbiavęs. Ir šių eilučių rašytojui, kaip buvusiam prof. V. Vilkaičio studentui, kurį laiką ir artimesniam bendradarbiui, ypač liūdna žinia.

Prof. V. Vilkaitis buvo kilni asmenybė, pasinėrusi moksliniam darbe, bet nuolat stebinti gyvenimo vyksmą, mokanti tą gyvenimą formuoti, ieškoti ir surasti geresnius metodus, savo studentus nuteikti ir uždegti. Jo filosofinės mintys dažnai atvejais buvo gerais grūdais tautiniam darbe. Jis pats dažnam buvo geriausias patarėjas ir skatiniojas veržtis pirmyn.

Prof. Vincas Vilkaitis artimai bendradarbiaudamas su studentais tautininkais, pats priklausydamas tautininkams, yra daręs daug gražios įtakos žemės ūkio Akademijoje veikusiai studentų tautininkų "Jaunosios Lietuvos" korporacijai.

Laisvuose vakaruose esantieji jo buvę studentai, bičiuliai ir bendradarbiai, neturėdami kitos galimybės, dažnai prisiminkime tą didelį žmogų, kuris kankinio mirtim mirė tikėdamas Lietuvos prisikėlimu ir laisve.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Yucius Felix, Cleveland	\$2.00
Jurgaitis St., Cleveland	2.00
Gaižutis James, Perry	1.00
Daučanskas St., Chicago	8.50
Jankus P., Philadelphia	2.00

KAS ir KUR

• Min. B. K. Balutis, Lietuvos ministeris Londone, atėjusių švenčių proga atsiuntė geriausių sveikinimus ir linkėjimus.

Markevičius Algis, E. Chicago	1.00
Motiejūnas J. Dr., Michigan City	2.00
Žvynys Br., Tabor Farm	2.00
Vaicekonis Jon., Chicago	1.00
Sukaitienė S., Hamilton	2.00
Ambrasevičius Pr., Cleveland	2.00
Lozoraitis V., Linden	5.00
Palatorkas J., Chicago	3.00
Steponis B., Detroit	3.00
Zitkus Edv., Cicero	1.00
Skirmantas P. K., Los Angeles	2.00
Kvedaras P. Toronto	2.00
Paršeliūnas J., Toronto	2.00
Peteraitis V., Toronto	4.50
Kubilius P., Cleveland	2.00
Statulevičius A., Toronto	4.50
Radzys S., Chicago	1.00
Sose A., Chicago	5.00

Aukotojams tariame, nuoširdų ačiū.

• BALFo pirm. kun. J. B. Končius, rašydamas BALFo reikalais, atsiuntė geriausių sveikinimus ir linkėjimus.

• Dail. Adolfas Valeška atsiuntė redakcijai straipsnio "Visuomenės žiniai" nuorašą, skirtą atsakyti dėl prof. A. Varno jam padarytų kaltinimų. Dailininkas faktais įrodo, kad jis bažnytinį meną bolševikmetyje saugojo, o ne naikino. Jo iš Kauno į Vilnių išvežtas bažnytinio meno turtas buvo išsaugotas. Taip pat jam pasisekė daug bažnytinio meno surinkti iš tada nacionalizuojamų dvarų ir uždarymų bažnyčių.

• Los Angeles lietuvių veikėjas Ch. Lukšis, savo biznio įstaigą "Lithuanian Realty Co.", perkėlė į naują vietą. Dabartinis adresas toks: 2648 Griffith Park Blvd., Los Angeles 39, Cal. (telefonas NO 4-1733). Bendradarbiais įstaigoje yra Br. Budriūnas ir P. V. Raulinaitis.

• Chicagiečiai Simas Velbasiš ir Jonas Čėsna, vietoj sveikinimų

ir linkėjimų Kalėdų bei Naujųjų Metų proga, po \$5 pasiuntė prof. M. Biržiškai ir Vasario 16 gimnazijai.

• Studentų dailės paroda Bostone bus išstatyta sausio 14-15 dd. Taut. S-gos Namuose. Parodoje dalyvauja N. Bartuškaitė, D. Juknevičiūtė, A. Muliolis, A. Pagalytė, D. Sakalauskaitė, J. Šapkus, N. Vedehytė-Palubinskienė, Vyt. O. Virkau, R. Žukaitė ir Gr. Krasauskaitė. Rengėjai yra Lietuvių Studentų Santaros Bostono skyrius. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir susipažinti su jaunosios kartos meniniais pastangomis.

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

WEST SIDE RADIATOR CO.

"Motor's Steam Cleaned"

7746 LORAIN AVENUE

ME 1-6440

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

OHIO AUTO SEAT COVER COMPANY

7211 Carnegie Avenue

EN 1-7575

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

FORMAL CLEANERS

1194 East 79th Street

HE 1-3050

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

MINING MACHINE PARTS

2701 St. Clair Avenue

CH 1-2552

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People from

HARVARD MANUFACTURING COMPANY

6201 Woodland Avenue

EX 1-7676

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People For a Pleasant Holiday

GEORGE VERNICK CONTRACTOR

22750 Hadden Road

KE 1-6051

Euclid, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People For a Pleasant Holiday

CARL NEWMAN MASON CONTRACTOR

450 Lloyd Road

RE 1-2705

Euclid, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

NEO MOLD COMPANY

INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 EAST 18th STREET

CH 1-2225

GREETINGS and BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

Maple Heights Beverage

WE CARRY THE FINEST CHOICE

BEER—WINE—BEVERAGES

5180 Warrensville Center Rd.

MO 2-3035

PASIDĖK ŠI PRIMINIMĄ ant viršaus dar šių metų atliekančių darbų eilė!

KALĖDŲ TAUPYMO KLUBO SĄSKAITA

Išrink skaičių kiek reikės, jei ateinančias Kalėdas

Jūsų mokėjimas kas antra savaitė bus:

\$25.00
50.00
100.00
250.00

\$1.00
2.00
4.00
10.00

PRADĖK DABAR... BŪK PASIRUOŠĘS SEKANČIŲ METŲ KALĖDOMS!

Aplankyk vieną iš 9 įvairiose vietose skyrių

MAIN OFFICE

127 Public Square

UPTOWN BRANCH

921 Huron Road

COLLINWOOD BRANCH

14707 St. Clair Avenue

HEIGHTS BRANCH

2245 Lee Road

KINSMAN BRANCH

14006 Kinman Road

LAKEWOOD BRANCH

14903 Detroit Avenue

MEMPHIS-FULTON BRANCH

5200 Memphis Avenue

SOUTH EUCLID BRANCH

4401 Mayfield Road

VAN AKEN BRANCH

20313 Van Aken Blvd.

Society for Savings

IN THE CITY OF CLEVELAND

Founded 1849

MEMBER FEDERAL RESERVE BANK OF CLEVELAND

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir į Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siunčia siuntinius ši firma

J. Kamienski JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.)
Cleveland 13, Ohio Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronto, Ont.

835 Queen Street West, Toronto, Ont.
ir skyriai didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje.
Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyriai atidaryti:
1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y.
Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas apmokama čie vietoje, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.

Už naujas medžiagas imama tikrai 50% vertės.
Visas siunčiamas prekes galima pasirinkti įstaigoje, kuri atidara kiekvieną dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

J. DOBKEVIČIUTĖS IR BR. MURINO MENO DARBŲ PARODA

PETRAS GLEMŽA

Gruodžio 2-11 d. Chicagoje Marijos Aukšt. Mokyklos patalpose įvyko mūsų dailininkų Jadvygos Dobkevičiūtės-Paukštienės ir Broniaus Murino meno darbų paroda. Abu dailininkai Chicagos lietuvių tarpe platesniu mastu pasirodė pirmą kartą, ir daugelis meno mėgėjų buvo nustebinti ne tik parodos darbų gausumu, bet ir dailininkų kūrybinių protencialumu. Jau vien dėl šios savo parodos J. Paukštienė ir Br. Murinas yra verti platesnio lietuvių visuomenės dėmesio.

Jadvyga Dobkevičiūtė - Paukštienė yra baigusi Kauno Meno mokyklą 1938 m. ir tapybos studijas gilinusi Paryžiuje. Lietuvoje kaip dailininkė nesuskubo plačiau pasireikšti, nors buvo žinoma kaip gabi meno mokyklos auklėtinė. Ji visu įtempimu kūrybos darbo ėmėsi tik atvykusi į Ameriką. Praeitais metais ji turėjo savo darbų parodą Chicagos lietuvių auditorijoje.

Šioje parodoje ji yra išstaciūsi bent 42 darbus: aliejinės tapybos (24), tempera (4), akvarelės (11) ir piešinių (3). J. Paukštienės darbštumas nepaprastas. Visi paveikslai, išskyrus porą piešinių, — vienu metų darbas.

Kas prisimena josios praeitų metų parodą, galėjo pastebėti didelę pažangą ypač tapybos darbuose. Ji savo kūryboje yra filosofė ir mėgsta kompozicijas, taip vadinamą tematiką, — Naujieji ateiviai, Apreiškimas, Bėgimas į Egiptą, Rugiapiūtė, Pažaislio atlaidai ir kt.

Šios rūšies darbų atlikimas reikalauja iš dailininko labai didelio patyrimo ir kruopštumo. Turbūt dėl to didesniuose J. Paukštienės darbuose dar jaučiamas skubėjimas, tapybos technikos per dažnas kahtaliojimas. Dėl to nukentė dailininkės individualumas. Tačiau kaikuriuose darbuose ji yra pasiekusi kompozicinio darnumo ir išgavusi nuostabių spalvų niuansų. Norėčiau pažymėti Bėgimą į Egiptą, šv. Jurgį, Smūklėje ir ypač nuotaikingą šaltą dieną prie ežero.

J. Paukštienė yra stipri savo

tempera darbuose; jų pažymėtini Piemenukas ir Meškeriotojas. Daugelyje darbų ji rodo palinkimo į abstraktų temos traktavimą. Kuria kryptimi savo kūryboje ji nueis, parodys ateitis. J. Dobkevičiūtė-Paukštienė turi ir talento ir noro jį pareikšti. Prie šių savybių prijungus lakią fantaziją ir kūrybinį nuosirdumą, reikia laukti iš darbsčiosios dailininkės stiprių meno darbų ir laimėjimų.

Bronius Murinas lietuvių plastinio meno laukuose yra ne naujokas. Jis yra baigęs Kauno Meno mokyklą 1929 m. ir aukštąsias meno studijas Paryžiuje 1935 m., kur tapyboje tobulinosi pas prof. Codrilieu. Lietuvoje Br. Murinas dirbo Pedagoginio Instituto Klaipėdoje ir vėliau Vilniuje. Jis yra parašęs piešimo metodiką ir keletą vadovėlių.

Paskendęs pedagoginiame darbe Br. M. negalėjo pilnai atsidedėti tapybos darbui, tačiau dalyvavo beveik visos bendrosios dailės parodos ir Klaipėdoje turėjo individualinę savo darbų parodą.

Visu įkarščiu vėl pradėjo piešti Vokietijoje, kai trūko ir dažų, ir drobės, ir popierio. Čia jis buvo priverstas "susidomėti" akvarele.

Amerikoje Br. Murinas kasdienę duoną pelnosi rankų darbu, sunkesniu ir ilgesniu negu anais gerais laikais, tačiau jo kūrybinis nusiteikimas ne kiek nesumažėjęs. Dabar jis yra uolus savaitgalio ir laisvalaikio dailininkas. Išties eilę metų kiekvieną laisvą valandėlę jis išnaudoja savo akvarelėms. Melrose Parke, kur Murinų šeima yra įsikūrusi, turbūt neliko kampelio, kuris nebūtų jo teptuko paliesęs. Br. Murinas akvarelėje yra pasiekęs didelio meistriškumo, įgyjamo tik per ilgą ir nuolatinį darbą. Jo brūkšnis laisvas, drąsus ir švarus. Jis mėgsta peizažą, nature-mortą. Visą piešimą iš gamtos ar modelio. Tačiau gamta ar modelis yra tik priemonė kompozicijos ir spalvų deriniui išgauti.

Murinas gamtos nekopijuoja, o kaikuriuose peisažuose — visiškai abstraktus ir yra pasiekęs nuostabių spalvų žaidimo, tai Bobų vasara, Rytas, Sundūnai, Prie upelio ir kt.

Jo spalvose vyrauja šviesūs tonai. Jis nepasižymi motyvų įvairumu ir, atrodo, dėl to galvos nesuka. Br. Murinas gieda kaip paukštelis iš jo rankų išėjęs paprasto užkampio vaizdas, ne kiek nebogiaus skamba už puikius rūmus ar Kolorado kalnus.

Be 35 akvarelės darbų, Murinas šioje parodoje buvo išstatis dar du tapybos darbus ir du škieus pieštukus.

Murinas su savo darbais dalyvauja ir amerikiečių dailininkų parodose ir yra gavęs bent dvi pirmas premijas. Šiuo metu jį reikia laikyti vienu iš stipriausių lietuvių akvarelistu.

J. Paukštienės ir Br. Murino meno darbų paroda sudarė darnų vienetą. Nors jiedu abu priklauso tai pačiai impresjonistų mokyklai, tačiau savo darbais gana skirtingai ir vienas kitą papildė.

Išleistas skoningai parengtas katalogas su dail. M. Šileikio pratarme ir papuoštas dailininkų kūrinių klišėmis. Būtų sveikintina, jei ir kitos didesnės lietuvių kolonijos pabandytų organizuoti dailės parodas.

ATVIRAS LAIŠKAS VISUOMENEI

KAN. DR. J. B. KONČIUS,
BALFo Pirmininkas

Būdamas dabar Europoj, aplankiau visas skaitlingesnes lietuvių gyvenamas vietas Vokietijoje bei Australijoje. Turėjau ir turiu progos kasdien su jų gyvenimo problemomis susipažinti.

Visi Vokietijoje ir Austrijoje šalpos reikalingi yra žinomi BALFo organizacijai. Maisto, drabužių ir pinigų išdalinimas yra puikiai vykdomas per BALF sutvarkytą tinklą. Ypatingai Vokietijoje šalpos veikla yra gerai išvystyta, nes čia visame krašte yra 122 vietovės, kuriose veikia lietuvių šalpos komisijos. Komisijoms, esančios iš Muenchene centro paskirtos gėrybės, o

jos išdalina reikalingiems šalpos žmonėms. Visi, gauną didesnę ar mažesnę šalpą, išduoda pakvitavimus, kurie siunčiami į Muencheno BALFo Centrą; nuorašai lieka vietose.

Šią tvarką įvedžiau 1932 metais ir ji nuolat labiau tobulinama bei išvystoma. Tikybiniai ar pasaulėžiūriniai atžvilgiai jokios diskriminacijos šalpos veikloje BALFas nedarė. Suprantama, vienas kitas iš BALFo šalpos išskiriamas — ar tai dėlto, kad šalpą prageria, ar todėl, kad gali, bet vengia dirbti ir nori iš

šalpos gyventi. Kitaip sakant, aplenkiami girtuokliai ir tinginiai.

Patirta, kad kai kurie girtuokliai, nenorintieji dirbti, ar savaudžiai ir sugebą prašymo laiškus išsiuntinėti, rašo laiškus laikraščiams į Ameriką ir į kitus kraštus, kreipiasi į organizacijas ir pavienius asmenis, prašydami aukų. Kai kurios redakcijos, gavusios tokius laiškus, persiunčia BALFo organizacijai patikrinti. Čia paminišiu vieną tokią, tik ką gautą V. M. laišką iš Vokietijos. Jame V. M. prašo iš

Amerikos pinigų, nes gyvena sušidėjęs su vokiete, nori skirtis su savo teisėta žmona ir šiam reikalui jam yra reikalingi pinigai. Todėl jis ir kreipiasi į amerikiečius finansinės pagalbos. Žinau keletą asmenų, mėgstančių išgerti, kurie irgi rašo laiškus, sugriebę adresų, ir krodilo ašaromis apverčia savo "sunkią dalį".

Mano nuosirdus patarimas spaudai ir visuomenei — šalpą tvarkyti organizuotai, tai yra, per Bendrąjį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą arba per Bendrąjį

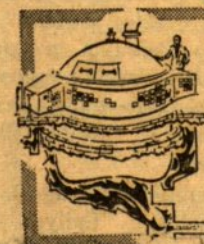
Kanados Lietuvių Šalpos Fondą ir t.t. ir visas aukas siųsti per šias centrinės labdaros organizacijas. Kurie gaunate asmeniškai laiškus ar prašymų, irgi perduokite juos centrinėms šalpos organizacijoms, o jos tinkamai išstirs ir dalykus teisingai sutvarkys. Ne tuos reikia šelpti, kurie moka gražiai prašyti, bet tuos, kuriems šalpa labiausiai reikalinga.

Patar! kaimynui
prenumeruoti
D I R V A !

Joks kitas
Amerikos alus
neturi tokį skonį
kaip STROH'S

Nes joks kitas
Amerikos alus nėra taip
gaminamas kaip
STROH'S

SKONIS
Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gaminamas ka-tiluose virš atviro liepsnos. Todėl Stroh's ir turi lygesnį, labiau galvinantį skonį, kuriam joks kitas alus negali prilygti.

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviesesnis!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Dabar už vietines kainas

RAUDONAS TAKAS

ANTANAS TULYS

Paleistas į pensiją, Vladas Valužis atvyko į Floridą, nusipirko gryčią ir tuojau pradėjo gražinti. Nuo durų ligi šaligatvio betoninį taką nudažė šviesiai raudonai, salione pakabino didelį Lenino paveikslą, įrengė ir šviesiai raudonus rėmus.

Pats namas nelabai jį traukė — buvo didesnis ir senesnis, negu norėta. Romantiškai sakant, jį paviliojo namą supantis vaizdas, jaučiama aplink tyluma — didelė glūdimas, šventa ramybė, senos palmės, raudoni hibiskų krūmai, iš tolo pakalnėje matomas mėlynas Gulf of Mexico vandenio.

Taip pat ir tai, kad namas stovi toli nuo trukšmingųjų gatvių, toli nuo kitų pastatų, bet arti St. Petersburgo miesto. Tik viena troba šale jo pastatyta ir joje gyvena tik du seni, ramūs ir, kaip jis spėjo, geri žmonės ir dar lietuviai. Ir jis girdėjo, kad jiedu mėgsta pinaklį — bus geri kaimynai. Kur kitur rastum ramesnį ir gražesnį žemės lopą pabaigti gyvenimo galą?

— Čia, miela Anele, ramiai pasilsėsime ir užtrauksime savo laimę ir vargą, — jis smagiai pasakė savo žmonai.

Raudonas takas dar nebuvo gerai išdžiūvęs, kai įėjo į vidų jo kaimynas, Petras Balnis. Ir, spėjus pasisakyti "alio, alio", stačiai paklausė:

— Kam tu nudažiai savo taką raudonai?

Valužis staiga susirūpino, ką Balnis savo klausimu šniūkstinėja, ir kartu supykė, kad taip greitai užgauta jo asmens laisvė.

— Tam, kad man patinka raudona spalva, — šaltai atsakė.

— Turi prastą skonį, kaimyne. Štai ir tavo Leninas raudonuose rėmuose pakabin-tas ant žalsvos sienos. Kas moka tau pensiją? Bet tai tavo reikalai — tavo vidus. Tai gali man ir nerūpėti. Tuo tarpu raudona spalva ant tavo tako ardo mūsų namų ramybę. Mano sūnus Albertas yra ugniagesių šefas. Mano žmona spėja, kad tu tyčia iškišai raudoną spalvą mus erzinti ir pajuokti. . .

— Ji gali sau manyti ką nori, bet čia raudonos spalvos paskirtis bei simbolis yra kiti, — pasakė Valužis.

— Būtent kas?

— Pasakysiu tamstai, kad lošime pinaklį.

— Vis tik būtų gražiau ir ramiau, jei tavo takas būtų, sakysime, žalias, skoningai subektų su veja. Jei leistum, aš pats ir savo dažais nudažyčiau jį žaliai?

— Ne, neleisiu. Nes aš galvoju ir savo stogą nudažyti taip pat raudonai.

— Tai tikrai išvartų mano žmoną iš gyvenimo.

— Gali pasakyti savo žmonai, kad ir man nepatinka kaikas jūsų. Mane erzina jūsų katinas. Pas mus yra kardinolų, ležuvninkų, balandėlių ir kitų giesmininkų. Aš manau, kad jūsų katinas piauna paukštelius. Pagavęs savo daržę, aš jį nušausiu. Buržujų liekanos dvesiančią savo didybę ramsto šuniukais bei kačiukais.

Balnio akys pakilo į lūbas. Jis ir vėl pastebėjo dvilypę Valužio asmenybę. Lūbose pamatęs rudą lopą, jis nusišypsojo.

— Kas tenai? — paklausė.

— Stogas vienoje vietoje kiauvas.
— Kodėl neužlopi?
— Neturiu kopėčių užlipti ant stogo.
— O j atiką kaip užlipi?
— Į atiką užlipu. Pasistatau stalą, ant jo kėdę ir užšoku į atiką.

— Kopėčių ir aš neturiu, bet galiu pasakyti kaip galima apseiti be kopėčių. Užlipk į atiką, prakirsk stoge skylę. . . Ar tu klausai?

— Klausau.

— . . .Prakirsk stoge skylę. — Balnis kalbėjo jau greitai ir tvirtai, — per ją užstumk ant stogo reikalingus daiktus, paskui pats užšok, o paskui jau paprastas reikalas. Užkalsi skylę, pirma lentomis, paskui skindeliais ir nebevarvės. Prakirsk skylę toje vietoje, kur varvė.

— Iš tikro, tai nėra didelis reikalas, o aš kažin kam suku savo seną galvą, — pri-tarė Valužis.

— Paprastas dalykas, bet kai neateina į galvą reikiama mintis, tai atrodo, tarytum būtų kažin kas, toks neįveikiamas.

— Taip ir esti. Aš turiu viską, ko reikia stogui užlopyti. Gal dar rytoj padarysiu.

— Kam laukti rytojaus? Atrodo, kad ir vėl ateina tropikų lietus.

— Galima ir tuojau. Tai nedidelis darbas. Padarysiu tuojau.

Valužis užsinešė į atiką kirvį, plaktuką, piuklą, vinis, lentas, skindelius — viską. Prakirtęs stoge skylę, tuos išstumė ant stogo, pats išlindo ir paleido piuklą ir plaktuką į darbą. Už valandos jis jau šaukė savo žmonai:

— Anele, tu palipk pažiūrėti ar nešvyti! Moteris įkišo savo galvą į stiklą, pasidairė ir atsiliepė:

— Niekur nešvyti!

Jis tuojau numetė nuo stogo piuklą, plaktuką, kirvį ir nesunaudotą medžiagą. Paskui pats pradėjo leistis žemyn. Bet dabar staiga kilo jam klausimas, kaip nultipti nuo stogo be kopėčių.

— Anele! Aš ant stogo, nėra kopėčių! — Valužis suriko.

— Aš žinau, kad tu ant stogo! — taip pat suriko Valužienė.

— Aš negaliu nultipti.

— Aš žinau. Bet kur buvo tavo protas?

Padarei, kaip beprotnamio pilietis. Aš jau sakiau tau, kad tu esi vieną sykį labai išmin-tingas, kitą — tikras pamišėlis. Gal ir dar sakysi man, kad tu nesi asilas?

— Aš paklausiau Balnio.

— Ar tau nėra įsakyta neklausyti buržujų?

— Aš užmiršau. Bet reikia man tuojau nultipti nuo stogo!

— Tai pasakyk man, ką daryti?

— Pašauk Balnį.

— Ir vėl tu paklusi to buržujaus?

— Pašauk Balnį! Matai, kokie juodi debesys ateina.

Atskubėjo Balnis.

— Kaip čia dabar atsitiko? — nusiste-bėjo jis. Paskui pasakė, — be kopėčių nenu-lipsi.

— Aš pats žinau, kad be kopėčių nenu-lipsiu. Bet tu, žiopy, daryk ką nors, kad nuliptčiau. Audra ateina. Nuneš mane nuo stogo.

Balnis garsiai nusijuokė.

— Tu nesijuok, tu daryk ką! — vėl šaukė Valužis.

— Reikia iššaukti ugniagesius, kitaip nieko nebus, — pasakė Balnis.

Jis bet gi atsiskak paskambinti ugniage-lų stočiai. Tai teko Valužienei. Ji, nemokė-

dama pasakyti kas reikia, šaukė į telefono ragelį:

— Fire, fire!

Už dešimt minučių atlėkė prie Valužio namo sirenuodamos dvi raudonos mašinos — raudonos, kaip Valužio takas.

Ugniagesiai nukėlė Valužį nuo stogo. Čia buvo jo paklausta, kaip jisai be kopėčių užlipo ant stogo ir kam.

— Thath's my business, — atsakė Va-lužis.

Ugniagesiai nusijuokė. Paskui įmetė Va-lužį į mašiną ir nuvežė į policijos stotį. Čia vėl buvo jo paklausta, kaip ir kam jisai už-lipo ant savo stogo.

— Thath's my business, — vėl atsakė Valužis.

Kažin kas kietai bakstelėjo į Valužio šoną.

— Atsakyk klausimus! — paragino.

Už pusvalandžio, ar vėliau, buvo jo pa-klausta ir apie tą raudoną taką. Bet dabar Valužis buvo jau baisiai susimaišęs.

— Kitais metais aš nudažysiu raudonai visą Ameriką! — jis suriko jau lietuvių kal-ba.

Pagaliau paleido Valužį. Psichiatras nu-statė Valužio protinį pajėgumą jo naudai. Namon sugrįžęs, jis tuojau išėjo tverti tvo-ros ant savo ir kaimyno Balnio ežios.

— Tvorą gali tverti, — pasakė Balnis, — bet stulpai turi būti tavo pusėje, ne mano.

— Tu, Lietuvos pudymų bernas, mano laisvės nevaržysi! Aš, ne tu, tveriu tvorą ir ji bus padaryta, kaip man patinka, — atsakė Valužis. Ir jis tvėrė tvorą, stulpus palikda-mas lauko pusėje.

— Tu pamatysi, — pasakė Balnis. Pas-kui nuėjo.

Vakarojimas šeimoje

KAD AŠ GALĖČIAU TAVE NUNEŠTI Į TEVIŠKĘ...

L. ČEPIENĖ

Ilgai žiemos vakarai ypač malonūs, kai yra kas malonaus veikti. Paskaitai knyga, parašai užmirstiems bičiuliams laiška, ar baigi nerti senai pradėtą nertinį. Užėjus kaimynams pašnekučiuoti prie puodelio karštos arbatos, vakaras virsta tikra švente.

Ir vaikai ramesni, tylesni. Jie sėdi ilgiau prie pianino ruošdami muzikos pamokas, dažniau nueina į knygyną pakeisti knygas, nešdami ištisą knygų bokštą, kad užtektų ir sau ir sesutei ar broliui.

Neretai persimeta žvilgsniu tėvai negavę atsakymo pakalbinti knygų skenduolius.

"Dykumose ir giriose", "Gatvės berniuko nuotykių" ir visa eilė kitų autorių svetimi pasauliai skandina jauną skaitytoją iš vienos gelmės į kitą, kaip perlų ieškotojus. Perlų ieškotojus? Ar visada jie randa perlus? Ar neteko tėvui ir motinai pasipurtyti, pamčius vaiko rankose dumblą ir net kraują?

"Ką tu skaitai?" — pasigirsta beviltiškas tėvų balsas. Kaip balsas tyruose.

Knyga plešiama iš rankų. "Ar gi tu neradai gražesnės knygos? Vien šaudynės ir žudynės!"

Vaikas nustebęs žiūri nesuprasdamas ko iš jo norima. Visi jo draugai skaito tas knygas. Priešo neapykanta sužibė akyse. Jų vaiko. Mylinčios rankos apkabina. Mylinčios rankos sutirpdina neapykantą. Per plaukus pajutęs motinos ašaras taikos balsas sako: "Atsiprašau".

"O vaikel! Kad aš galėčiau nunešti tave atgal į tėviškę. Tu eitum su vaikų būriu į mokyklą per sniegą. Per gilų sniegą bristum tris varnas. Sniegas girždėtų po tavo kojom."

O pavasarį vyturėlis tau giedotų aukštai pakilęs danguje ir lydėtų ligi pat mokyklos...

O vasarą? Tu ganytum. Su piemenėliais. Ganytum tikrus gyvulus gyvulėlius. Ir rinktum žemuoges. Pilną kepurę pririnktum. Dešimt smilgų susaigystum. Raudonų, kvapių žemuogių...

Mergaitės atneštų priešpiečių. Juodos duonos, at ajerių keptos. Pieno ir balto sūrio...

"Aš noriu hamburger!" — atkakliai taria svetimos padangės padaras. Jos vaikas.

Tai smūgis. Ji pabudo. Tėviškė toli. Ir jos vaikas toli. Gilu, ilgų žvilgsnių ji žiūrėjo į jį. "Gera, aš tau duosiu ir hamburger ir baltą sūrį" — taria motina reikšmingai.

— o —
Ilgai kalbasi tėvai vakare. Prisimena savo vaikystės dienas. Užuožėjęs pražudęs jaunystę. Studijų laikus užsienyje. Tėvynės ilgcsį. Abejones ir nerimą. Ir sesers Danutės laiška.

"Jei kada sunkios abejonės ar neramumai širdį slėgs, brole, atminti tada bakužės, išėik į laukus pažiūrėt, kaip žmonės moka sunkiai dirbti kartu ir džiaugtis ir mylėti."

Ar teisingai tėvai daro, peikdami ir neapkędami visko, kuo domisi vaikai gyvenamos aplinkos veikiam. Kur nuves nuolatiniams konfliktams su paliktos tėviškos prisiminimais?

Kaip duoti pajusti, kad gyvenimo grožio yra ir kitur, ne tik civilizacijos patogumuose, bet ir pėsčioj keliuonėj... Į mokyklą, į rorotus. Ne tik hamburgeryje, bet ir lietuviškam spaustiniam sūry... Ir kad kartais būna daugiau purvo ant meksfaltuotos autostrados, negu galulaukės išmintam kely.

Priklausau, ar žmogus išmoka kada nors grožio ieškoti ir jo rasti, ar lieka nustelbtas išvirstinių blizgučių... niekad savęs neieškojęs.

Nutarta veikti. Padėt vaikams rast save. Tarp dviejų juos supančių pasaulių. Ne kova, bet puoselėjimu savosios kultūros. Ir džiaugsmo. Organizuotai.

Pirmiausia reikia sutvarkyti namų aplinką. Pradedant knygų lentyna. Artimiausią šeštadienį knygos buvo peržiūrėtos, atrinkti visi "comic's". Tėvų nustebimui jų buvo 35. Po 5 ir 10 ct. kiekviena. Apskačiavus gavosi trijų dolerių suma. Kuriuos tėvas įdėjo į voką ir užrašė: "Knygų fondas".

Permetę akimis sienas, tėvai patys nustebė, kad ligi šiol, sienos tuščios, be paveikslų. Pradėjo nuo vaikų kambarių. Pavartę kelias paveiksluotas knygas, pasirinko "Meškiuko Rudnosiuko" paveikslus mažojo vaiko kambariui.

Pauglių kambariui rado "Aiduose" Čiurlionies paveikslą ir keletą Lietuvos vaizdų. Prisiminė, kad dukters piešinių rinkinyje buvo neblogų jos pačios pieščių.

Viską surinkę tėvas nuėjo į netoliese esančią "dešimtukų" krautuvę ir parinko rėmelius. Paveikslai buvo pakabinti ir kambarėliai ėmė dvelkti nauju jaukumu.

Artėjo laikas vaikams grįžti iš šeštadieninės mokyklos. Reikėjo ruošti pietus, nes popietė buvo sutarta praleisti su vaikais mieste. Koks buvo džiaugsmas eiti su tėvais į miestą. Niekas negalėjo įspėti, ko "Gal į kna?" — slaptai galvojo.

Visų nustebimui tėvai pasuko į didelę "dešimtukų" krautuvę. Tėvai į funny-books skyrių. Mama išėmė iš maišo kažkokį ryšulį ir padavė pardavėjai.

Kai pardavėja atrišo, vaikai pamatė, kad ten jų comic's. Susižvalgė, bet nieko nesakė. Nedrįso. Atsargiai sekė tėvų veidus, ar jie piktai. Tėvai neatrodė piktai. Jie šypsijos ir maloniai kalbėjo su pardavėja. Gautus pinigų įmetė į dėžutę polio sergantiems parenti.

Tolesnis kelias buvo į kitą krautuvę. Į didžiulį knygyną. Knygų buvo daugiau kaip "dešimtukų" krautuvėje. Jos buvo didelės su gražiais viršeliais.

Maloniai pardavėjai tėvas ranka parodė į vaikus ir pasakė: "Mūsų vaikai labai mėgsta skaityti linksmus nuotykius. Ar galėtumėt ką nors parodyti?"

Virš valandos pardavėjas dėliojo ant ilgo stalo įvairiausias knygas. Ir apie arklius, ir apie šunes, apie keliones ir atradimus... Jų buvo daug. Išrinkti sunku.

"Ar negalėtumėt mums duoti katalogą, mes pasižiūrėsime namie. Kitą mėnesį ateisim ir vėl". Išgirdę, kad jie ateis čia ir kitą mėnesį, vaikai skubiai pasirinko po knygą.

"Come again!" — išlydėjo pardavėjas.

Buvo užsukta į krautuvės duris ir trečią kartą. Į ją įėjė tėvai lietuviškai pasisveikino ir paprašė parodyti vaikams lietuviškų knygų.

Krautuvė buvo mažesnė. Be knygų lentynos joje buvo indų, žaislų, gintarų, juostų ir gelių.

"Tai kokių knygų norite?" — paklausė krautuvininkas. Nuo galvos ligi kojų apžvalgęs vaikus. Vaikai tylėjo. Tėvų žvilgsnis padrasintas vyresnysis pasakė: "Algimantas", Vinco Pieterio.

"Tai kiek tau metų?"

"Penkiolika..."

"Tai ką, toks diktas vaikėzas ir Algimantą neskaitei?" — pabara krautuvininkas. "Aš, brolyti mano, piemenaudamas, su vaikėzais ganydamas Algimantą perskaičiau. Dešimties neturėjau..."

Mes neturėjom knygų sara-

šo, matai Tamsta, čia buvo mūsų apsilėdimas", — teisingo tėvas.

Tuo tarpu krautuvininkas atnešė "Algimantą" ir dar kitą knygą ir padavė penkiolikamečiui.

"Čia tau dovana "Muelchauzeno" nuotykių — lietuviškai. Myliu tokius, kurie ateina lietuviškas knygas pirk. Ateik dažniau..."

Šypsena buvo visų veiduose. Ir dar kažkas.

Grįžo namo. Su knygom ir įspūdžiais. Bevalgant vakarienę mama pranešė, kad vakare ateis kaimynai su vaikais, pavakaruoti su jais. Kad p. Urbanas atneš savo prožektorių ir parodys šviesos paveikslus. Kad visi padėtų paruošti vašes.

Talka buvo gyva. Maži sumuštiniai sūriu, dešra ir agurkais papuošti atrodė kaip pyragaičiai.

Tėvas su berniukais išrinko iš žaidinių knygos keletą žaidimų. Mama surado dainorėlius. Atrinko dainas. "Išėjo tėvelis į mišką, Saltyšius, Grybai, Prašom, prašom paklausyti ir atsimenu namelį".

Skaityti parinko iš "Aidų" Algirdo Landsbergio "Žodžiai, gražieji žodžiai" (Aidai, 1955 nr. 9) ir suomių rašytojo Mika Valtari "Bailys" (Skaityti Aidai, 1955 nr. 11).

Kai užvirė arbata, atėjo ir kaimynai.

Pradžioje buvo parodyti šviesos paveikslai. Jūros dugno gyventojai. Walt Disney gyvulėlių nuotykių. Buvo daug juoko.

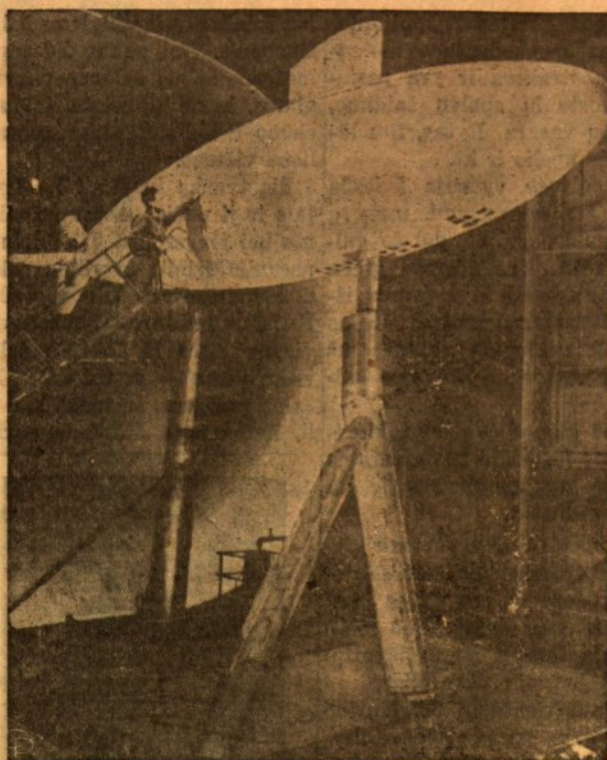
Po arbatėlės ėmė dainuoti ir žaisti. Kai tėvelis paskaitė "Žodžiai, gražieji žodžiai", visiems patiko Petriuko gražusis žodis "Kalala". Vaikai mėgino susikurti kokių gražų žodį ir sau. Tačiau gražesnį už "Kalala" buvo sunku rasti.

Berniukai džiaugėsi, kad apsakymėlyje "Bailys" daktaras pasakė berniukui: "Didvyriai ne būtinai visada būna drąsūs, iš dalies jie daug dažniau jaučia baimę, negu kiti. Čia kaip tik ir glūdi tikrasis didvyriškumas, jei įveikiama nugalėti savąją baimę. Taip, iš tikro tai gal be baimės ir nėra jokio tikro didvyriškumo".

Ir berniukai tuo džiaugėsi. Ir jie kartais jaučia baimę, nors ir neparodo. Ir mergaitės.

Dar šnekučiavo visi valandėlę, dar padainavo.

Vaikai parodė draugams savo

Tai modelis pasaulyje greičiausio povandeninio laivo, dabar bandomo vėjo tunelyje surasti geriausius valdymo būdus.

NEBAIGTAS APSIJUNGIMAS

Korporacijų Neo Lithuania ir Filiae Lithuaniae suvažiavimo proga, š. m. liepos 2-4 d. Toronte, (Dirvos Nr. 26, 55. VI. 30 d.) rašiau, kad tautinių ideologinių — broliškos korporacijų esama ne dviejų, bet septynių, t. y. Neo Lithuania, Filiae Lithuaniae, Jaunoji Lietuva, Lietuva, Geležinis Vilkas, Herkus Monte ir Viltis.

Visos septynios tautinės ideologinės — broliškos korporacijos yra įsteigtos tos pačios ideologijos ir tų pačių tikslų bei uždavinių siekti. Jeigu ir buvo ko-

naujas knygas ir paveikslus. Kai išsiskirstė svečiai, kai buvo pasakyta "Labanaktis", iš vieno kambarėlio sklido mieguisti žodžiai. Tai posmelis iš Vyties Nemunėlio "Meškiuko Rudnosiuko":

"Vakare, tai tėtis miega, Kai visa šeima namuos Eina gult ir Rudnosiukas — Ir šiltoj, minkštoj lovelej Klaus pasakų mamos. Klaus pasakų ausytės, Mato akys pro miegus: Skrenda, skrenda angelėliai, Nešdami vaikam sapnus..."

ki skirtumai, tai tik veiklos taktika bei skirtinga vietovė, t. y. V. D. U-tas Kaune, Lietuvos U-tas Vilniuje, Žemės ūkio Akademija Dotnuvoje, Prekybos Institutas Klaipėdoje bei Šiauliuose ir Universitetai Vokietijoje. Žinoma, dauguma šių korporacijų turėjo ir savo spalvas, vėliavas, herbus, ženklukus ir kit.

Šiuo metu, gyvenant išėivijoje, tie skirtumai yra visai nežymūs. Visų šių septynių korporacijų nariai turi apsiungti į vieną junginį savo tikslų bei svarbių tautinės kultūros uždavinių vykdyti. Pagal Toronto suvažiavimo nutarimą šios jungtinės Korp! yardas priimtas pirmiausia įsisteigusios Neo-Lithuania, paliekant jau tuo metu įsijungusios Korp! Filiae Lithuaniae narėms jų spalvas ir ženkluką.

Išvardintų dar kitų penkių broliškos korporacijų korporantų tektų nuosirdžiai kviesti įsijungti į šią jungtinę korporaciją tomis pačiomis sąlygomis, t. y. pasilaikant jiems savo spalvas ir įnešant į bendrą veiklą savo tradicijas. Tik pabaigę šį apsiungimą, būsimė tikrai pajėgūs

siekti taip mums visiems svarbių uždavinių, o taip pat neabejotinai į jungtinę korporaciją įsijungs ir daugelis tautinės minties studijuojančio jaunimo.

Šių tautiškų ideologinių korporacijų bendros veiklos faktai iki šiol yra šie: Dipl. inž. J. Jurkūnas savo laiške iš 1950. VIII. 4 d. rašo: 1939 m. rudenyje tautinės ideologinės broliškos korporacijos sutvarkė santykius su Korp! Lietuva. Nuo tada ši Korp! laikosi išvien su kitomis broliškomis korporacijomis.

1940 m. Vasario 16 d. Vilniuje tautinės ideologinės korporacijos: Neo Lithuania, Filiae Lithuaniae, Jaunoji Lietuva, Lietuva, Herkus Monte ir Geležinis Vilkas pasirašė broliškomis akta.

Vakarų Vokietijoje bendrai veiklai buvo apsiungę korporacijos Neo Lithuania, Filiae Lithuaniae ir Jaunoji Lietuva, kurios turėjo 1948 m. lapkričio 13-14 d. Augsburgėje bendrą suvažiavimą.

1949-1950 metų laikotarpyje steigiant Lietuvių Tautinį Akademiją Sambūrį Chicagoje, Clevelande ir New Yorke, pirmieji steigėjai-iniciatoriai taip pat buvo šių korporacijų nariai. Šiuo metu Tautinį Akademiją Sambūrį sudaro 8 tautinių ideologinių — broliškos (viena iš jų Korp. "Vytis") buvo likviduota 1930. V. 30 d.) ir 12 tautinių korporacijų nariai.

Toronto suvažiavimo nutarimu, jungtinės Neo Lithuania vardu korporacijos Centro Valdyba dvejiems metams yra išrinkta 1955 m. rugsėjo 23 d. New Yorke: pirm. Dr. E. Noakas, 103-33 104th St., Ozone Park, N. Y. Viceprim. V. Abraitis, sekr. Gr. Silūnienė, Arbitr Ele-gantiarum — Stp. Mackevičius.

Ateityje pirmieji darbai šios jungtinės korporacijos būtų šie:

1. Susirūpinti kitų penkių tautinių ideologinių — broliškos korporacijų nariams su Korp! Neo Lithuania Centro Valdybos pirmininku. Išrinkti įgalotinius ir sukviekti bendrą visų septynių korporacijų įgalotinių pasitarimą — galutinio apsiungimo reikalui.
2. Suregistruoti visų korporacijų narius visame laisvajame pasaulyje.
3. Surinkti visą archyvinę-istorinę medžiagą (leidinius, straipsnius, fotografijas ir kit.) apie visas šias korporacijas ir suredaguoti bei išleisti broliškos korp-jų istoriją.
4. Įsigyti korporacijų spalvas ir ženklukus.
5. Organizuoti ir aktyviai praveisti tautiškos studentijos — naujų narių vajų.
6. Įsteigti ir sudaryti studijuojantiems stipendijų fondą.
7. Įsteigti jungtinę korporaciją ir kitose vietovėse, t. y. Bostone, Detroite, Chicagoje, Toronte, Australijoje ir kitur. Šiuo metu Korp! veikia Clevelande, New Yorke ir Montrealyje — Kanadoje.
8. Visiems būti nariais ir remti Tautinį Akademiją Sambūrį. Neįmanoma čia išvardinti visą eilę bendrų organizacinių reikalų bei veiklos projektų tautinės kultūros srityje. Šiandieninis gyvenamasis momentas reikalauja iš mūsų akademikų daug daugiau darbo, nei Nepriklausomoje Lietuvoje atlikome.

Inž. K. Krulikas

GREETINGS

To Our Lithuanian Friends

And Patrons

The U. S. Wallpaper and Paint Co.

6001 EUCLID AVENUE
HE 1-6944

Greetings and Best Wishes
To You All

WINTER PAPER
STOCK CO.

1375 EAST 38th STREET

HE 1-4580

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

DOWNER
CARTAGE CO.

1825 EAST 40TH ST.
EX 1-6810

Greetings and Best Wishes
R. G. RUFFANER
MEAT CO.

Specializing in Steak
Sandwiches
FOR PARTIES
FREE DELIVERY
7729 SUPERIOR AVE.
EX 1-2777

NAUJAS OLDSMOBILIS?

Ar jūs norėtumėt turėti vieną?

NORITE GERO PATARNAVIMO

ir

LIBERALAUS SUSITARIMO

Ateikit ir pamatykit...

MICHAEL OLDSMOBILE CO.

10640 St. Clair Ave.

MU 1-7000

Atidaryta vakarais iki 9 P. M.

A CHRISTMAS GIFT WITH A THOUGHT
TO THE FUTURE!

ST. CLAIR SAVINGS
& LOAN COMPANY
CLEVELAND, OHIO

EFFECTIVE JANUARY 1st
ON ALL SAVINGS ACCOUNTS

3%

THE FAMILY PLACE TO SAVE

Your account — large or small is most welcome. Join the many, many families who choose to save at St. Clair Savings. Take advantage of the many services offered.

ST. CLAIR SAVINGS
AND LOAN COMPANY

813 EAST 185th STREET • 6235 ST. CLAIR AVENUE

STUDENTŲ ŽODIS

Nr. 41

Redaguoja: D. Bartuškaitė, R. Mieželis ir S. Šimoliūnas. Red. adresas: 16817 Stoepel, Detroit 21, Mich.

Verčiant naują lapą

Pasaulis kiekvienais metais keičia savo veidą, o su juo kartu keičiamės ir mes — einame pirmyn ieškodami idealų ir siekdami tobulybės sau ir savo aplinkai.

Štai vėl verčiame naują gyvenimo lapą ir žengiame pilni rimties 1956-sius metus. Permesdami akimis nueitą kelią — daug kas įvyko kol laukdami praėjusių naujų metų visal nesitikėjome, ne vienas iš mūsų teko planus keisti, kad sugrąžintume kasdieninę gyvenimo tvarką. Gyvenime pasitaiko daug staigmenų, bet individui neleidžiama jomis gyventi, jis turi mokėti prie jų prisitaikyti.

Daugelis iš mūsų šiais metais paliko studentišką gyvenimą už-

darydamas paskui save Alma Meter duris, kiti dar tik spėjo ateiti mūsų tarpan ir nedrąsiai žengia per pasirinktos Alma Meter slenkstį. Bet viena mokykla mus dar visus apjungia — tai gyvenimo mokykla. Ten mes amžini studentai ir mūsų studijos ten nesibaigs.

Tat studijuokime ir džiaukimės gyvenimu, nors jis paslaptingas, kartais per daug žiaurus mūsų akimis žiūrint, bet kartu ir duosnus. Linkime kolegoms ir kolegoms priimti gėrybes ir gyvenimo duosnios rankos ir džiaugsmingai sveikinti Naujuosius Metus — tikimės jie bus mums prasmingi, vieningi ir darbingi.

Laimingų Naujųjų Metų!

KODĖL REIKALINGA SANTARA?

J. BILENAS

"Kuriems galams ta Santara reikalinga? Ar neužtenka ir taip jau visokių organizacijų?"

Tai klausimai, kurių su pagrindu galime tikėtis iš gimnazistų-abiturientų, iš grįžtančiųjų kariuomenės veteranų ir net taip vadinamųjų "neutraliųjų" — Nehru tipo matytojų.

Santaros prasmingumą liudija jos tikslai: 1) akademinio jaunimo įtraukimas į politinį darbą, keliant Lietuvos pavergimo bylą, 2) akademinio paruošimas visuomeniniam drabui, 3) gyvenimiškos demokratijos bei humanizmo skiepinimas studentijoje ir visuomenėje, 4) studento dvasinio rūmo statymas, 5) sudarymas progos socialiniam bendravimui, 6) lietuviškumo palaikymas, 7) nepriklausomos* studentų organizacinis apjungimas.

Apie kiekvieną iš šių uždavinių galima vežimą priskaldyti, tačiau taupydami vietą, palieskime tik paskutiniuosius du aspektus: Santaros prasmę lietuviškumo palaikyme ir nepriklausomos minties akademikų apjungimą.

7 metų mergaitę ar 17 metų berniuką įrašykime juos į skautus ir pamatysime, kad generolo Baden Powellio metodai yra taip puikiai pritaikyti jaunimui, jog net netenka abejoti skautų organizacijos milžinišku nuopelnu lietuviybės išlaikymo tarnyboje.

Tačiau Baden Powellis skautybę kūrė mokyklinio amžiaus berniukams ir mergaitėms. Natūralu todėl, kad visuose pasaulio universitetuose iš skautybės metodų paprastai išaugama. Tiesa, yra išimčių — pedagoginį palinkimą turį asmenys iki žilos senatvės liekasi dirbti su jaunimu (ypatingai svarbu, kad tokių žmonių netrūktų ir skautų organizacija privalo turėti vadovų iš pareigos ar iš malonumo).

Paliekant nuosalyje nusipelnčius skautų vadovus (kaip išimtis) tenka skaitytis su gyvenimo realybe. Skautų organizacija populiari vaikuose, tačiau pilnai neužpildo eilinio akademinio asmenybės**.

Turint prieš akis šią situaciją, savaime peršasi logiška išvada, jog studentijoje studentiškos organizacijos yra ne tik natūralus, bet ir būtinas reiškinys. Tremties sąlygose ypatingai svarbu,

šį numerį suredagavo veikiausias New Yorko Santaros skyrius.

kad studentija neliktų be organizacijų. Lietuviškumo palaikymo atžvilgiu tiek studentai santariečiai, tiek studentai ateitininkai ar kuri kita gyvybinga akademinė organizacija, yra be kompromisinės būtinybės, suteikianti studentui lietuviškos kultūros aplinką***.

Taigi studentiškos organizacijos reikalingos lietuviškumo palaikymui studentuose. Tačiau organizacijų yra daug: kodėl tada studentijai reikalinga Santara? Čia ir tenka priminti Santaros vaidmenį nepriklausomos minties jėgų konsolidavime.

Lietuvoje skirtingų pažiūrų studentai buvo susiskirstę į daugybę organizacijų. Tačiau tremties sąlygos yra kitokios — studentai išsibarstę mažomis saulėmis po visą pasaulį. Todėl ir išskyla klausimas, ar susiskaldymas į daugybę organizacijų tinka tremties sąlygoms. Vokietijoje šis klausimas buvo išspręstas įsteigiant labai dinamišką Akademiją Sambūrį "šviesa".

Naujai įsisteigusi organizacija sujungė virš tūkstančio nepriklausomos minties studentų. "šviesoje" studentai, nežiūrint skirtingų pažiūrų įvairiais klausimais, sugebėjo vieningai dirbti bendrą darbą. "šviesos" mokyklą perėję akademikai tik dabar pradeda užimti mūsų visuomeniniame gyvenime svarbias pozicijas. Pažymėtina, jog jų pasaulėžiūra daro sveikintą įtaką mūsų vyresniosios kartos pasigailėtinam susiskaldymui.

Kaip "šviesa" Vokietijoje, taip Santara Amerikoje vietoje išsi-barstymo daugelyje organizacijų pasiūlė dvasiniai nepriklausomiems studentams bendrą stogą. Mūsų visuomenės daliai, kuri savo pažiūromis atstovauja nepriklausomą mintį, vieningumas ypač reikalingas. Labai daug kas dėl tos vienybės siejojasi, tačiau vien sielojimosi neužtenka, reikia realiais darbais ar parama prisidėti prie Santaros, kuri yra studentiškas batalijonas konsolidacijos norinčioje armijoje.

Turime studentų, kurie teigia, jog jie išliko lietuviški ir be organizacijų. Čia gal yra tiesos, tačiau po kelių metų su jaunais studentais padėtis bus daug liūdnėsnė. Šių dienų studentas todėl privalėtų pasirūpinti, kad ateinančios akademikų kartos turėtų tremties reikalavimams ir studentiškam skonui pritaikytą stiprią organizaciją.

APLINK APSIDAIUS

Rytinių valstybių Santaros suvažiavimo rengimo komisiją sudaro kolegos J. Galminas, D. Gasiūnas ir G. Zauniūtė.

Į suvažiavimą yra pažadėję atvykti Santaros Centro Valdybos pirmininkas Leonas Sabaliūnas iš Chicago ir Centro Valdybos išdėininkas Zenonas Rekšaius iš Detroito. Taip pat laukiama kolegų iš Philadelphiajos, Bostono, Clevelando ir artimesnių vietovių.

Visi Naujųjų Metų savaitgalį į New Yorką atvykstantieji kolegės-ės prašomi dėl nakvynių registruotis pas kol. D. Užą, 61-51 56 Ave., Maspeth, L. I., N. Y. Telefonas TW 4-7553.

Suvažiavimo susipažinimo vakarienės metu New Yorko Santaros skyriaus narės kandidatės ruošiasi visus palinksminti kupletais.

Algis Ratkelis sausio mėn. galė baigs inžinerijos mokslus C.C. N.Y.

Santaros suorganizuotoje parodoje savo kūrinius išstatė D. Bartuškaitė, D. Juknevičiūtė, N. Sakaluskaitė, A. Pagalytė, J. Šapkus, N. Vedegytė-Palubinskienė, V. O. Viliuk, R. Žukauskaitė, A. Muliolis, G. Krasauskaitė.

Idomu pastebėti, jog kilnojamos meno parodos iniciatorius studijavo prekybą, o daugumas jo bendradarbių įvairius griežtuosius mokslus. Kur gi menininkai buvo?

Redakcijai taipogi būtų idomu žinoti, ar Bostono lietuvių studentų skyrius dar priklauso Sąjungai. Juk Clevelande jis neturėjo teisės būti atstovaujamas.

Akademikai paprastai nėra abejingi. Jei gimnazistas visus visuomenininkus laiko "politikieriais", tai studentas šiuo atveju yra logiškesnis ir pareigingesnis. Studentas bet kurioje veikloje turi rasti prasmę: tačiau, jį radęs, jis tampa pasitikėjimo vertu bendradarbiu.

(* Nepriklausoma mintis arba dvasinis nepriklausomumas yra terminai vartoti Santaros pirmtakų Nepriklausomųjų Studentų. Dvasiniai nepriklausomas žmogus yra asmuo, kuris gyvenime vadovaujasi ne kitų standartiniais nurodymais (organizacinė dogma), bet visais klausimais pats sudaro savo nuomonę (kritiška vertybų atranka).

(** Viso pasaulio studentijoje yra palyginant mažas skaičius skautų. J.A.V., Švedijos ar Prancūzijos universitetuose procentas svyruoja tarp 1/2 ir apie 3/4. Pažymėtina, jog tremties studentijoje (ypač ukrainiečiuose, guduose, dailiai estuose) skaičius yra žymiai aukštesnis. Galimas dalykas, jog krašto visuomenės problemos projektuojasi į tremties studentiją su mažesniu intensyvumu(?)).

(*** Privalo daryti skirtumą tarp studentų ir moksleivių ateitininkų. Ateitininkų sroviškumas studentuose sveikintinas, kai tuo tarpu gimnazistuose greičiau žalingas vaiko dvasinės struktūros vystymuisi. Srovinės organizacijos, nesubrendusiam vaikui skiepydamos organizacinį lojalumą, dažniausiai palieka jame neapkyntos bei nepasitikėjimo pėdsakus. Autorius yra linkęs manyti, jog geriausia būtų, jei gimnazijoje ir pradžios mokyklose veikėtų vien skautų organizacija, kaip kad buvo Nepriklausomoje Lietuvoje).

VISI Į NEW YORKO SUVAŽIAVIMĄ

Vos redaktorius paprašius parašyti apie ateinančią Santaros suvažiavimą, organizacinę komisiją apėmė didelis nerimas. Nepavyko jai to nerimo nuraminti nei dviem kriaušėm, trimis obuoliais ir vienu apelsinu. Visgi rašant apie suvažiavimą norėtusi žinoti, kas tie suvažiavimai ir kodėl jie yra santarietiško jaunimo laukiami. Nutarusi pirmąją problemą ignoruoti, organizacinė komisija vienbalsiai nutarė, jog dalis jaunimo į suvažiavimą važiuoja pasisemti kultūrinių gėrybių; kita dalis tačiau, viliojama grynai socialinių aspektų.

New Yorkas, būdamas ne tik didžiausias, bet ir plačių užsimojimų Santaros skyrius, bandys įtikti visiems, jungdamas kultūrą su šokiais.

Taigi, Lietuvių Studentų Santaros New Yorko skyrius, Philadelphiajai su Bostonu pritariant ir talkininkaujant, kviečia visus santariečius atvažiuoti į New Yorką rengiamą Santaros suvažiavimą gruodžio mėn. 30-31 d.d., Grand Paradise salėje, 318 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Programoje numatyta kol. R. Šilbajorio su p. V. Rasteniū diskusijos Lietuvos jaunimo sovietinio klausimu; paskaita apie senovės Lietuvą. Be to Santaros pirmininko kol. Leono Sabaliūno referatas "Santaros ideologija". Jaunųjų studentų-dailininkų paroda; bendra vakarienis su šokiais ir programa.

PARODOS BELAUKIANT

Gruodžio mėn. 30 d. New Yorko atidaroma lietuviška paroda. Parodų nemaža buvo, tai gal ir ši bus viena iš eilinių? Tačiau ne, taip nėra. Skirtinga ši paroda ne vien savo kūrinių, bet ir savo istorija bei rengėjais. Prieš atvykdamą į New Yorką ši paroda bus aplankiusi Urbaną, Chicago, Clevelandą ir Detroitą. Parodoje išstatyti tremtyje augusių ir brendusių jaunų lietuvių studentų meno kūriniai. Parodos rengėjas — jaunutė Santara.

Emėsi šio darbo Lietuvių Studentų Santara, norėdama lietuvių ir amerikiečių visuomenei parodyti, jog lietuvis studentas ne vien griežtuosius mokslus iš-eivijoje studijuoja. Pluša ir dirba jis taipogi kultūriname bare. Gal jo išraiškos forma ir yra skirtinga nuo mūsų vyresniosios kartos, tačiau ji vis tik sava, lietuviška. Kiekvieną kartą juk nori skirtingai išreikšti savo siekimus bei troškimus.

Parodos ligšiolinis pasisekimas taipogi parodė, kad skirtumas tarp jaunosios ir vyresniosios kartos nėra toks jau didelis. Matydami bendrą tikslą visi pajėgiame bendrai dirbti. Pažiūrėkime tik į parodos rėmėjų arba garbės komitetų sąrašą. Juose rasime visokių pavardžių atstovaujančių įvairiausias pažiūras bei politinius įsitikinimus. Štai kur gražus bendro darbo pavyzdys! Štai kur atsakymas į klausimą ar Santara yra prasminga. Organizacija, kuri apjungia visus bendran darban, verta visų pagarbos.

Juk skirtumai tarp atskirų politinių ir visuomeninių grupių dažnai kyla tik iš įvairių nesusi-pratimų. Nėra jie jau tokie baisūs, bad lietuvių nuo lietuvių skirtų. Tad padėję asmeniškąs ambicijas ir senus laikus į šoną, stokime abiejomis kojomis tvirtai į gyvenimą, kurį mums atnešė tremtis. Jaunas seną paremkime, o senas jauną supraskime ir visiems mums ateitis atrodys šviesesnė. Naujamie gyvenime juk nėra vietos įsisėnėjusioms pagiežoms.

Tad daugiau parodų, daugiau bendrų darbų!

Naujųjų Metų sutikimas, kurį mes skaitome vienu suvažiavimo programos punktu, įvyks puikio-se Grand Paradise salėje. Pasisekimui užtikrinti, Lietuvių Studentų Santaros New Yorko skyrius bendradarbiaujamai su Sambūrio "šviesa" New Yorko skyriumi ir Lietuvių Sporto Klubu jo rengimo darbe.

Kadangi nakvynių klausimas yra viena iš painesniųjų techniš- kų detalių, prašome visus santariečius, atvykstančius į suvažiavimą registruotis pas kol. Donatą Užą, 61-51 56 Ave., Maspeth, N. Y., tel. TW 4-7553 ne-vėliau gruodžio mėn. 29 d.

Suvažiavimo organizacinė komisija nori, šia proga pasinau-dodama, padėkoti visiems New Yorko skyriaus nariams ir ypa-tingai būrelių ryšininkams už jų kooperaciją: kol. A. Sperauskui už parodos organizavimą, kol. D. Užui už svečių apnakvyninimą ir kol. D. Bilėnienėi už vaišių rengimą.

Tad, mielos kolegės-os, kuo skubiausiai pirkite traukiniui, autobusui ar lėktuvui biletus, ar taisykite dėduko padovanotą 1928 metų Fordą ir spauskite į New Yorką, kuris Jus pasitiks išskėstomis rankomis. Pažadame Jūsų viešnagę mūsų mieste padaryti neužmirštama. Tuo pa-čiu Jūs savo atvykimu Rytinių Valstybių Santaros suvažiavimą padarysite neeiliniu įvykiu mūsų organizacijos gyvenime. Tat iki pasimatymo New Yorko visoms ir visiems.

Vivat Santara!

UŽUOJAUTA

Visoms kolegėms ir kolegoms, kurie negalės būti New Yorko Naujųjų Metų savaitgalyje.

New Yorko Studentų Santaros Skyrius.

Suvažiavimo dienotvarkė

Suvažiavimas įvyks Grand Paradise patalpose, 318 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Penktadienį XII. 30.

2:00 val. registracija.

3:00 val. Suvažiavimo atidarymas, Centro Valdybos pirmininko kol. L. Sabaliūno pranešimas, diskusijos veiklos klausimais.

6:30 val. Iškilmingas meno parodos atidarymas, dalyvaujant visuomenės atstovams.

8:00 val. Susipažinimo vakarienis, šokiai, dainos ir žaidimai. Šeštadienį XII. 31.

9:30 val. p. V. Rastenio ir kol. R. Šilbajorio diskusijos Lietuvos jaunimo sovietinio klausimu.

11:30 val. Suvažiavimo uždarymas.

9:30 val. vak. Naujųjų Metų sutikimas.

Greetings and Best Wishes

To My Many Friends

JUDGE

LEE E. SKEEL

COURT OF APPEALS

Didysis Naujųjų Metų sutikimas New Yorko

Rengėjai — New Yorko SANTARA, ŠVIESA ir SPORTO KLUBAS.

Vieta — Liuksusinės GRAND PARADISE salės.

Laikas — Gruodžio mėn. 31 d. 9:30 val. vak.

Programoje — Humoristas-poe-tas Gustaitis iš Bostono ir balerina S. Vasilauskaitė.

Orkestras — Mėgiamas Joe Thomas su dainininku A. Nakutavičiumi.

Biletų kaina — 5 dol. užsisa-kant iš anksto, 5,50 prie įėjimo. 3 dol. studentams ir kariams.

Šampanas, vaisės, staigmenos. Jauki, akademiška nuotaika.

Kolegos prašomi iš anksto re-gistruotis pas kol. J. Bilėną New Yorko, V. Pitkunigį New Jersey, L. Jurskį Philadelphiajoje ir V. Eikiną Bostone.

New Yorko Santaros Skyriaus narę Nijolę Mačiūnaitę susituo-kus su Jurgiu Valaičiu sveikina ir daug laimės linki

Lietuvių Studentų Santara

A. GORDON FURNITURE COMPANY

2201 Superior Avenue

PR 1-2622

Liberace Record

Gaukite kas priklauso iš Society

NOW AT ANY OF OUR 9 CONVENIENT LOCATIONS

Main Office 127 Public Square	Uptown Branch 921 Huron Road
Collinwood Branch 14707 St. Clair Avenue	Heights Branch 2246 Lee Road
Kinsman Branch 14006 Kinsman Road	Lakewood Branch 14003 Detroit Avenue
Memphis-Fulton Branch 5200 Memphis Avenue	South Euclid Branch 4461 Mayfield Road
Van Aken Branch 20018 Van Aken Blvd.	

Society for Savings
IN THE CITY OF CLEVELAND
Founded 1849

DETROIT

TAIP SKAIČIUOJAMI
BALSAI...

Šių metų gruodžio mėn. 4 d. SLA 352 kuopa Detroito turėjo metinį narių susirinkimą. Susirinkimui pirmininkavo A. Naruševičius. Tarp įvairių kitų darbotvarkės punktų buvo ir Centro Vadovybės kandidatų rinkimai.

Prieš pradėdant kandidatų balsavimą, pirmininkaujantis A. Naruševičius paskyrė balsams skaityti komisiją tokios sudėties: A. Valuckas, Brundža ir Overaitį. Komisijai suskaičiavus balsus ir paskelbus juos susirinkimui, susirinkusieji pasiūlydė kandidato į išdininkus A. S. Trečioko, kuris pagal komisijos davinį, nebuvo gavęs nė vieno balso.

Komisija buvo paprašyta balsus perskačiuoti. Balsus perskačiuojo nebe komisija, bet tik vienas kom. narys p. Brundža, nes A. Valuckas iš susirinkimo jau buvo dingęs, o Overaitis taip pat prie balsų perskačiavimo nebuvo matyt. P. Brundža patikrinęs balsavimo davinį rado klaidą ir paskelbė, kad A. S. Trečiokas gavo 10 balsų, o dar kartą patikrinęs rado tik 9 balsus. Be to, p. Brundža rado dar vieną mažą klaidą, kur buvo 3 balsai paduoti už nekandidatuojantį p. Gugį, priskaityti ponios Gugienės naudai.

Susirinkusiųjų tarpe buvo girdėti abejonių ir dėl šių paskutinių balsavimo davinį, todėl, kad juos tikrino tik vienas kom. narys, taigi galėjo ir dar daugiau klaidų įsibrauti. Tačiau p. Brundža abejojančius ramino, kad, girdi, nesą ko dėl to galvos sukuti, nes esą visos balsavimo kortelės siunčiamos centrui, kuris balsavimo davinį tikrina, ir atradęs klaidas, jas ištaiso.

Galbūt p. Brundža sakė tiesą, tačiau man neaišku, kaip būtų tuo atveju, jeigu imtų ir nusiųmestų keletas tokių kortelių nuo prezidiumo stalo. Ir kaip tuomet centras nustatytų tikrus balsavimo davinį?

Man atrodo, kad nereikia tyčiotis iš demokratinio principo, kad daug geriau būtų balsus tikrinti atidžiau ir tuoju surašyti atitinkamą aktą. Taip pat būtų daug tiksliau, kad ir komisija būtų susirinkimo renkama, o ne pirmininko skiriama, nes tuomet ji išieštų kiek magesnė ir gal sugebėtų atidžiau balsus suskačiuoti.

Visa nelaimė, kad ko daugiau barame tuos "vadistus", o patys patentuoti demokratai, visomis progomis ir nesažiningai vadizmo siekiame.

SLA Narys

SUTIKIME NAUJUS METUS
SU STUDENTAIS

Lietuvių Studentų Sąjungos Detroito skyrius ruošia tradicinį Naujų Metų sutikimą. Šiais metais Naujų Metų rengime yra padaryta didelė paažanga: persikraustyta į prabangią salę, veiks turtingas bufetas, bus atlikta pritaikyta programa, šokiams gros ritmingas Carlos Rivera orkestras.

Naujų Metų sutikimas įvyks Tuller viešbučio (miesto centre) "Arabian" salėje. Pradžią 8 val. Įėjimas \$8.00, studentams \$6.00. Dar yra likę laisvų vietų. Kvietimus prašome skubiai įsigyti pas Algį Simoliūną, 16817 Stoepele, Detroit 21, Mich.; telef. UN 1-5975.

Pelnas yra skiriamas "Vasario 16" gimnazijai. Tuo atžvilgiu Amerikoje studijuojąs jaunasis jaucia pareigą paremti Vokietijoje nelaimingai palikusius moksleivius. Kad ši parama ne liktų vien tik simboline jau priklaitys nuo Detroito visuomenės dalyvavimo. Trokštame, kad mes, Detroito lietuviai, kiekvienais metais savo aplinkoje pajėgtume sutikti Naujus Metus, kurių sutikimas kaskart atliktų svarbius bendruomeninius uždavinius.

S. S.

PHILADELPHIA

MOSŲ KOLONIJOS
NAUJIENOS

Gruodžio mėn. 3 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje įvyko kariuomenės šventės minėjimas. Apie kariuomenės atliktą vaidmenį atstatant Nepriklausomą Lietuvą gražiai papasakojo savanoris, Vyties kryžiaus kavaličius J. Kiaunė. Karius sveikino apylinkės bendruomenės pirmininkas J. Stiklorius. Sveikino ir Tautinės S-gos skyriaus pirmininkas J. Bakuckas, įteikdamas karo invalidams 60 dol. auką, surinktą iš skyriaus narių ir prijauniančių. Bendruomenė karo invalidams paaukojo 10 dol. Minėjimo metu vietoje surinkta virš 30 dol. Taigi karo invalidams remti Philadelphiaje surinkta vos virš 100 dol.

Pasigendama kitų organizacijų ir pavienių aukotojų, kurie paremtų esančius sunkioje būklėje karo invalidus.

Gruodžio mėn. 4 d. toje pačioje salėje įvyko J.A.V. Bendruomenės apylinkės visuotinis metinis susirinkimas, kurio metu išrinkta nauja valdyba: pirm. J. Bigenis, vicepirm. K. Čikota ir kun. Martusevičius, sekr. A. Impulevičius, išd. V. Bagdonavičius ir J. Adamonis, narys Z. Ramanauskas. Revizijos komisija: P. Jonkus, P. Mitalas ir J. Norkus. Iš valdybos pranešimo paaiškėjo, kad šiais metais buvo surengta Vasario 16 d. minėjimas, kurio metu ALT surinkta virš 1800 dol. Surengta 2 gegužinės ir radijo vakaras. Viso bendruomenės turėjo pajamų virš 4500 dol.

Bendruomenė remia lituanistines mokyklas. Šiais metais 100 dol. paskirta penktadieninei aukštesnei grupei ir 50 dol. šeštadieninei mokyklai. Išde šiuo metu yra apie 700 dol.

Pažymėtina, kad bendruomenės pastangomis vedama ir išlaikoma vietos radijo valandėlė, kurioje dirba keletas pasiūventusių pranešėjų.

Valandėlės materialinė padėtis liūdna, nes susirinkimo dieną valandelei vesti išde buvo vos keletas dolerių. Reikėtų Philadelphia visuomenei susirūpinti,

kad mėgiama valandėlė nenutruktų ir ją paremtų aukomis ir skelbimais. Gražų pavyzdį parodė Tautinės S-gos skyriaus pirm. J. Bakuckas, kurs susirinkimo metu radijo valandelei remti įteikė 100 dol. čekį. Pinigai buvo surinkti iš biznių ir pavienių aukotojų.

Progos paremti radijo valandėlę visi turės, kas atsilankys į radijo valandėlės rengiamą Šv. Andriejaus parapijos salėje su įdomia programa, šokiais, bufetu ir kt. Naujų metų sutikimą.

1956 m. sausio mėn. 7 d. 6 val. vak., šeštadieninė mokykla Šv. Kazimiero salėje rengia viešą vakarą. Mažieji suvaidins A. Frankienės "Karalaitė Teisutė". Po vaidinimo Kalėdų senis apdalinis vaikučius dovanėlėmis parengtoms tėvų komitetui. Po to šokiai, bufetas, loterija, ir kt. Visiems mažiems ir suaugusiems bus smagu ir įdomu atsilankius į šį rengimą.

P. M.

NEW YORK

DR. S. BIEŽIO PRANEŠIMAS
NEW YORKO TAUTININKAMS

Atvykęs iš Chicago į New Yorką dr. S. Biežis, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, padarė vietos tautinių draugijų nariams pranešimą organizaciniais reikalais.

Platesne kalba dr. S. Biežis nušvietė artimiausius Sąjungos darbus ir planus, taip pat palietė tautinių draugijų santykius su kitomis organizacijomis.

Iškelti klausimai visų dalyvių buvo plačiai aptariami ir diskutuojami.

Pranešimui pasibaigus toliau buvo dalintasi mintimis prie kuklių vaišių.

Šį susirinkimą suruošė ir sukvietė nesenai įsteigtas New Yorko lietuvių tautinių draugijų centras, kurio pirmininku yra Juozas Ginkus.

DIDŽIAUSIĄ NAUJŲJŲ
METŲ SUTIKIMĄ NEW
YORKE RUOŠIA A. L.
BENDRUOMENĖ

Sutikimas įvyks naujai atremontuotose Saivas Parkview

salėse, 260 Knickerbocker Ave., Brooklyn. Bus speciali programa, kurioje dalyvauja dramos aktorius V. Žukauskas, skautų vyčių oktetas, vad. muziko Liuberskio ir kt. Šokiams gros Richardo Kontrimo vedamas orkestras.

Tikimasi, kad į Bendruomenės ruošiamą Naujųjų Metų sutikimą gausiai atsilankys vietos lietuvių.

A. Sd.

WATERBURY

ALTS skyriaus metinis susirinkimas įvyko gruodžio 18 d. Buvo daug kalbėta, svarstyta ir ieškota būdų kaip pagyventi skyriaus veiklą. Buvo plačiai kalbėta naujų narių verbavimo reikalais. Taip pat buvo pageidavimų pagyventi bendradarbiavimo veiklą su kitom Sąjungai prielankiom organizacijom. Nutarta surengti viešas paskaitas, lietuviškų filmų rodomą ir kt.

Skyriaus valdyba 1956 metams: Dr. M. J. Colney pirm., Chester Bogushas vicepirm., Martynas Kleinaitis užrašų rašt., Antanina Colney fin. rašt., Albinas Kušlis išd., Antanas Kudirka ir Antanas Stankevičius revizijos kom. Delegatai į AL Tarybą: Dr. M. J. Colney, Albinas Kušlis, Antanas Stankevičius, Chester Bogushas, Ona Kušlis.

Užbaigus susirinkimą 5 val. p. p. įvyko skyriaus Kalėdinis pobūvis. Atsilankė gražus skaičius ir, galima sakyti, rinktinės publikos. Salėje scena buvo papuošta kalėdiniais papuošalais.

Kalbas pasakė Jonas Brazauskas, Thomas Matas, Vlovas Kuzmickas, Thomas Visockis, Edmund Vaitkus, Jonas Sluoksnaitis, ponis Edmund Vaitkus. Be to buvo pagerbtas prof. Jurgis Žilinskas, Sąjungos skyriaus garbės narys, kuris yra rimtai sergantis po sunkios operacijos, bet linksma girdėti, jau sveiksta. Gerų linkėjimų žodį tarė Martynas Kleinaitis.

Visi pobūvio dalyviai pasirašė ant kalėdinio atviruko, linkėdami mielam prof. Žilinskiui, skubaus pasveikimo, geros ir stiprios sveikatos ateičiai ir linksmų Kalėdų švenčių.

Atsilankęs Kalėdų diedukas

(Steven Geonaitis) apdovanojo dalyvius Kalėdų dovanėlėmis, vėliau užtraukė Leiskit į Tėvyne ir kėlias kalėdines giesmes. Paalinkėje vieni kitiems linksmų Kalėdų švenčių, skirtėsi namo linksmoje nuotakoje.

MJC

TORONTO

LTS SKYRIAUS
SUSIRINKIMAS

Gruodžio 18 d. įvyko L.T.S. vietos skyriaus narių susirinkimas, kur buvo aptarta visa eilė opų bėgamųjų visuomeninių bei kultūrinių reikalų. Plačiai nagrinėta savos spaudos platinimo vajeaus galimūmai. Taipgi paaiškėjo, kda gauta salė, sutvarkyta įvairūs formalumai ryšy su ruošiamu Lietuvių Namuose Naujųjų Metų sutikimu.

Malonu pasidžiaugti, kad visa dauguma skyriaus narių aktyviai ir ryžtingai, iškeldami gražių sumanymų, jungiasi į skyriaus veiklos plėtimo darbą.

Buvęs

Sausio mėn. KARYJE pradėdama spausdinti graikų klasiko Ksenofono "DESIMTIES TŪKSTANČIŲ ŽYGIS".

Uisakykit KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykit vieną egzempliorių nemokamai susipažinti, rašykit:

KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

JUDGE JOHN V. CORRIGAN

MUNICIPAL COURT

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems

ANTHONY O. CALABRESE

STATE REPRESENTATIVE

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

UNITED PROVISION

CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg. TO 1-0200

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CLEVELAND FABRIC SHOP.

13560 Euclid Ave. GL 1-8523
706 East 185th St. IV 1-6832

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai

BUILDING LABORER'S
Local No. 310

JAMES O'TOOLE, SECRETARY
1220 ONTARIO ST.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ROBERTS — GORDON GAS FIRED
HEATING EQUIPMENT

RAY E. LANDERS

N. B. C. BUILDING

Superior 1-9322

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

LOUISVILLE TITLE
INSURANCE COMPANY

Standard Building

MAin 1-2075

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S BASEMENT

1/2 PARDAVIMO KAINOS!

Reguliariai 69.50 Support—O—Peddic

MATRASAI

arba spiruokliniai matraso
laikytojai

34.75

- Patentuotos spiruoklės, kurios niekad neiškrysta.
- Tykūs, patogiai linguojasi, gerai veikia.
- Nenusileis, nejdubs, neišsipūs, neslys ir neluš.
- Viskas padaryta iš aukštos rūšies spiruoklinio plieno.

Dabar reta proga patogiai pirkti šiuos garsius matrasus arba spiruoklinius matraso laikytojus pigia kaina. Ši pigi kaina išderėta specialiu sutarimu su gamintoju. Kiekvienas Support-D-Beddie turi garsų Flex-O-Loc. Gražūs apvedžiojimai.

Naudokitės mūsų mokėjimo planu...
Telefono ir pašto užsakymai priimami...
Šaukite CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Mattress Department

Clevelande ir apylinkėse

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Ivyksta gruodžio mėn. 31 d. 9 val. vakare šveicarų salėje, 2710 Walton Ave.

Pobūviui ir šokiams leidimas yra gautas iki 3 val. ryto.

Europietiška muzika, įvairiais valgiai ir šampanu papuošti staliukai sudarys jaukią nuotaiką visiems dalyviams.

Kvietimai visuomenei 4 dol., studentams ir moksleiviams 2 dol. gaunami "Dirvoje", pas Kazlauskus EX 1-5214 ir pas R. Minkūną PO 1-2398.

Tautinio Akademinio Sambūrio nariams

1956 m. sausio mėn. 8 d. 11 val. 30 min., tuojau po pamaldų, Lietuvių Klubo apatinėje salėje, šaukiamas visuotinis metinis Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Clevelande narių susirinkimas.

Bus valdybos ir revizijos komisijos pranešimai ir naujųjų valdomųjų organų rinkimas, todėl visus Sambūrio narius prašome būtinai dalyvauti.

LS Ramovė

Clevelando skyriaus valdyba prašo visus narius iš anksto pasirūpinti pakvietimais sau ir savo svečiams į Lietuvos Generalinio Konsulo p. Jono Budrio priėmimą, kuris įvyks sausio 14 d., 6:30 val. Lietuvių Svetainėje.

Atsižvelgiant į priėmimo pobūdį, pakvietimai prie įėjimo nebus platinami.

Pakvietimai gaunami pas valdybos narius: K. Budrys, 1372 E. 90 St., CE 1-3593; F. Eidimtas, 1373 Giddings Rd., EX 1-7365; K. Morkūnas, 698 E. 91 St., GL 1-7649; P. Židonis, 6513 Wade Park, UT 1-9573.

Bendruomenė renka mokesį

Gruodžio mėnuo Clevelande yra skiriamas Bendruomenės tautinio solidarumo įnašams išrinkti. Seniūnai lankysis namuose. Bet jų nėra tiek, kad visi galėtų būti aplankyti. Todėl kiekvienas lietuvis yra kviečiamas savo įnašą ir savanoriškai įteikti. Priima valdybos nariai, taip pat galima palikti "Dirvoj" ir spaudos kioske. Metinis apylinkės susirinkimas yra šaukiamas sausio 22 d., tad iki sausio pradžios turi būti sutvarkyta visa apylinkės atskaitomybė.

Padėka

Vladė Strugienė (našlė), "Cleveland Twist Driel Co." darbininkė, jau visi metai serga ir negali jokio darbo dirbti.

Kalėdų švenčių proga iš "Cleveland Twist Driel Co." dirbančių lietuvių surinkta \$106,50 ir jai pasiūsta.

Visiems bendradarbiams lietuviams, kurie didesne ar mažesne auka prisidėjo, labai nuoširdžiai dėkojame.

Iniciatorės

Juozas Mikonis-Mikolauskas

persikėlė į naujus namus: 778 Thornhill Dr., Cleveland 8. Telef. MU 1-2154.

Padėka

Clevelando budžiams, sezono uždarymo proga, apie lietuvių išlaikymą paskaitą skaitė P. J. Žiūrys. Ta proga jis budžiams paaukojo \$25.00.

Už gražią auką ir paskaitą reiškiamė nuoširdžią padėką.

Clevelando Budžiai

610 senelių skursta tremties lageriuose — palengvink jų senatvės dienas — aukok šio vaizdo metu.

L. S. Ramovė

Clevelando skyriaus narių visuotinis metinis susirinkimas įvyks sausio 29 d. 11:30 v. Lietuvių Svetainėje žemutinėje salėje.

Bus naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, aptariami Sąjungos suvažiavimo reikalai ir kiti svarbūs organizaciniai klausimai.

Vemgrai

naujuosius metus sutinka Hotel Statler. Pradžia 9:30 val. Mielai kviečia atsilankyti lietuvių. Informacijai šaukti: RI 4-0296.

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti gaivinančieji gėrimai. Vynai ir šampanai, vietiniai ir užsieniniai.

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvė dabar tvarko lietuvių savininkas.

6903 SUPERIOR AVE.

EX 1-3311

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiate gydytoją. Kodėl tat nešaukti žinovą, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvytės, nelaimių, ugnies, automašinių apdrauda Skambikite: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,
agentas

BEDA JUMS, RASTO MOKYTIEMS

Luke: 11:52.

Ką reiškia žodis Karalystė Dievo, kurios mes prašom per 19 šimtų metų taip kalbėdami: "Ateik karalyste Tavo, būk valia Tavo, kaip Danguje taip ir ant žemės"? Biblijoje tą rasite, Matt. 6:10. Skaitykit jeigu turite, o jei neturite tai kreipkitės pas Biblijos studentus, įsigykit. Skaitykit Šventą Raštą, sužinosite ką reiškia Dievo Karalystė.

Dievas kalbėjo per savo pranašus sekamai: "Aš sutversiu naują dangų ir naują žemę, kuriuose teisybė gyvena, pirmųjų nebus daugiau minėta, nei gi širdyje atsimins". Naujas dangus reiškia naują karalių Jėzų Kristų ir jo karalystę nauja žemė reiškia, kurie iš po kapu visi bus prikelti gyvenimui. Skaitykit Biblijoje Sv. Jono Ev. 5, per. 28-29 e.: Ir bus išstobulintas visas pasaulis ir Dievas nušluostys visas ašaras nuo jų akių ir mirties jau nebebus, nei raudojimo, nei verkimo. Apreiškimas Sv. Jono 21, 4 e. Šiandien pasaulio valdovas yra šėtonas. Šėtono karalystėje maras, badas, mirtis, karas, saumysytė, viešpatuoja. 2 Cor. 4: 4 e. O Viešpatie karalystėje nebesimokys daugiau kariauti, bus ramybė ir meilė ir visas pasaulis mokysis Dievą garbinti ir Dievo Sūnus Jėzų Kristus, gyvasties davėjas, visus atgrąžins iš mirties.

Brangūs draugai, nėra ko svajoti apie žmogaus mokslą. Biblija yra pripildyta Dievo tiesos žodžio, nedegandčios sietos kančių. Eikite prie Sv. Rašto, tenai gyvsatis yra, mokykitės patys save. Skelbia

WILLIAM SHIMKUS
1110 E. 76th Street
Cleveland 3, Ohio

Sveikinimai ir linkėjimai

CIHON'S SUPER SERVICE STATION

10228 ST. CLAIR AVE.

MU 1-9676

LIETUVAIČIŲ MOTERŲ KIRPYKLOJ

Šilti, karšti, garais ir šalti pusmetiniai. Plaukų dažymas.

TERRACE BEAUTY SOLON

1161 East 71 St.
UT 1-1641

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Šį mėnesį pagiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papigiminiai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į J. S. AUTO SERVICE

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalingiems. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gėlės pristatoma visuose pasaulio kraštuose. Bonded Telegraph Service narys. Gaunami money orders (galioja ir užsienyje) ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

L & H FREIGHT LINES INC.

CARRIERS OF PAPER

AND PAPER PRODUCTS

4600 BROOKPARK RD.

SH. 1-2049

BEST WISHES

To Our Friends and Patrons

INTERNATIONAL SPRING SERVICE

AUTO AND TRUCK SPRINGS
WHEEL ALIGNMENT
SHOCKS AND BRAKES
ALL WORK
GUARANTEED

2678 EAST 55th ST.

UT 1-6545

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1389 E. 65 St.
East 65 and Wade Park
Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit.

DAŽO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausią patarnavinimą.

7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,
Cleveland 3, Ohio
Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus
16209 Arcade
Tel. IV 1-2472

(52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

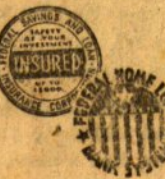
3% palūkanų.

PASKOLOS JŲSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2493
Cleveland, Ohio

GERESNI NAMŲ STATYTOJAI VISO METE ISTATO MONCRIEF

šildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Visi lietuviai laisvalaikį praleidžia savo Klube. Visos lietuvių organizacijos parengimus rengia tik lietuvių salėje.

Klubo ir salės vadovybė visus lietuvius kviečia čia nuolat lankytis, susitikti draugus ir artimuosius.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavinimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgicio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metalų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

OLIMPO DVASIA

Po daug žadėjusios sesijos

V. RASTENIS

Prof. J. Kaminskas patiekė Vlike likusių grupių vadų susitarimą, kaip jie mano Vliką reorganizuoti. Ketvirtame to susitarimo punkte pabrėžiama, kad "Savo veikloje Vlikas yra nepriklausomas nuo bet kurių išorinių veiksmų".

Tačiau tą susitarimą referuodamas prof. J. Kaminskas išdėstė, kad tikrovėje yra priešingai. Būtent, kad Vlikas (kaip ir apskritai visa mūsų veikla užsieniuose) yra labai priklausoma nuo įvairių išorinių veiksmų. Štai, anot visiškai teisingo prof. J. Kaminsko pasakymo, "Vakarių santykiai su Rytais, pažymėti šaltojo karo įvykiais, lengvino ir Vlikui Lietuvos bylos aktyvumą".

Tai yra labai svarbi tiesa, kiekvieną momentą prisimintina visiems, kurie dažnai ir perdažnai didžiuojasi, kad štai mes to ir to pasiekėm.

Toliau prof. Kaminskas nurodo, kad "Šitoj konjunktūroj tenka planuoti Lietuvos laisvinimo veiklą, numatant, kad ji gali dar ilgam užsitęsti ir kad sąlygos jai gali būti vis nepalankesnės". Vadinasi, pripažįstama (ir kaip galėtumėte nepripažinti!), jog visa laisvinimo, taigi ir Vliko veikla yra priklausoma nuo tarptautinės konjunktūros, vadinasi, nuo labai daugelio išorinių veiksmų. O jeigu taip, tai kaip Vlikas yra "nepriklausomas nuo bet kurių išorinių veiksmų"? Tai ne kas kita, kaip tik tos pačios "Olimpo dvasios" balsas...

Gal čia norėta pabrėžti, kad Vliko veikla nėra subordinuota, sakysim, Lietuvos Diplomatinėi Tarnybai? Jeigu taip, tai reikėtų tik pastebėti, jog visų pirma Lietuvos Diplomatinė Tarnyba neturėtų būti lietuvių veikloje laikoma koku "išoriniu veiksmu", o antra — Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, regis, niekad nesikesino subordinuoti sau Vliką: visą laiką dedamos kaip tik atvirkščios pastangos... O gal čia turėta galvoje nepriklausomybė, sakysim, nuo Amerikos Lietuvių Tarybos? Čia būtų galima pasakyti tą patį, kas sakytą ir dėl LDT santykių su Vliku, jei ne pastarojo laiko kairurie reiškinių, kurie rodo, kad Vlikas gali būti gerojai priklausomas nuo AL Tarybos kairiųjų nusistatymų. Pavyzdžiui, ALT ne visai patenkinta dabartinė "reorganizacija" ir jau per spaudą buvo gana aiškiai pasakytas nusistatymas, nors gal ir neoficialus, anot kurio, jeigu Vlikas kesinsis savo svorio centrą kelti į Ameriką, tai negaus finansinės paramos, arba gaus tik veiklai Europoj, ar kitur, bet ne Amerikoje veikiančių organų veiklą... Taigi "nepriklausomybė" truputį abejotina... O imkim "nepriklausomybės" klausimą nuo tų kraštų, kurie teikia prieglaudą. Teorijoj, žinoma, niekas nediktuoja, kokius nutarimus Vlikas (ar bet kas iš mūsų organizuotos veiklos centrų) turi priimti, kokius žygius gali bandyti. Bet, kaip pirma minėta, visas tai priklauso nuo tuose kraštuose sudarancios politinės konjunktūros. Nuo jos pareina ir "nepriklausomumas" ar "priklausomumas", kuris gali pasireikšti labai apčiuopiamai. Svetimuose

kraštuose prisiglaudusiems tokios veiklos organams gali būti suteikta visiškai veikimo laisvė, gali būti teikiama net įvairi parama, bet konjunktūrai pasikeitus, vietoj to gali atsirasti ir įvairios sąlygos, nuo kurių pareitų laisvo veikimo galimybės ar parama, ir gali atsirasti net ir suvaržymai ar visiškai betkokio veikimo uždraudimas... Tad nepriklausomybės "nuo betkokio išorinių veiksmų" deklaravimas tokiose sąlygose yra visiškai užsimerkinimas prieš tikrovę ir tušti žodžiai, kurių niekas negali rimtai priimti, nes visi gi puikiai supranta, kad svetimame krašte veikiančių išorinių politinių veikla visada yra faktiškai ar bent potencialiai priklausoma. Jei šiuo metu daug kur yra galimybė veikti palyginti laisvai, remiantis savais interesais ir nusistatymais, tai niekad negalima užmiršti, jog tai yra teikiama malonė, o ne teisė. Ir kai prof. Kaminskas, kalbėdamas apie reikimą atsakyti nuo Reutlingene įsiviešpatavusios "Olimpo dvasios", vis dėlto į vadinamąjį reorganizacijos projektą įtraukia tokią "nepriklausomybę nuo išorinių" veiksmų, tai tas rodo, kad čia nėra daug daugiau nultota tos nerealios "Olimpo dvasios", kaip ir dr. Karvelio svajonėse apie "exteriorialumo teises" Vlikui, ypač teigimuose, kad Vlikas tokią "exteriorialumo teises" Vokietijoje tai jau maždaug kaip ir turi... (Man atrodo, kad tokias "exteriorialumo teises", kokias turi Vlikas, Vokietijoje turi kiekviena lietuvių organizacija ir kiekviena šeima ar paskiras asmuo, todėl kalbą apie Vliko neva turimas tenai privilegijas laikau paprasčiausiu miglos į akis pūtimu).

Argi realu taip skirstyti uždavinius: tą augščiausiąsias Vlikas kam nors "patiki" ar "paveda", o to ir to "nepaveda"? Ar toji "emigrantinė visuomenė" nepaklaus atvirkščiai, būtent, ar mes pavedam, ar patikim "olimpiečiams" ką nors? Tuo tarpu iš reorganizacijos svarstymo matyti, kad tebėra ta pati linija: "Olimpas" reikalauja, kad "emigrantinė liaudis" patikėtų jam kiek galima daugiau lėšų, o liaudžiai už tai gali būti "patikėti"

KALĖDŲ IR NAUJŲŲ METŲ

proga, visiems siunčiami geriausius sveikinimus ir linkėjimus.

Pijus ir Hypatija Žiūriai

Naujosios Zelandijos atstovas J. Tautose (Sir Leslie Monroe) reiškia užuojautą Japonijos atstovui, kad dėl sovietų užsispyrimo, Japonija nebuvo priimta į J. Tautas.

toki darbai, kurie "Olimpui" nusibodo...

Kas "Olimpui" dar nenusibodo? Į tą klausimą atsako reorganizacijos referentas grupių susitarimo šeštoju punktu. Nenusibodo vadovauti, instruktuoti, koordinuoti ir kontroliuoti savo organų veiklą, ir, kas visų svarbiausia, nenusibodo skelbtiis vyriausiu tautos organu pasaulyje (4 p.), taigi, nenusibodo pretenduoti ir į visos lietuviškos veiklos vadovavimą, instruktavimą, koordinavimą bei kontroliavimą. O vėliau priimta rezolucija rodo, kad dar nenusibodo ir kalbėti apie atstovų skyrimą prie vyriausybės...

Visa tai prof. Kaminsko mintį apie reikimą nusileisti iš Olimpo išsklaido kaip dūmą, kadangi tos minties pats kėlėjas tebesamprotauja labai ir labai "olimpiškai".

Vliko reorganizacijos uždavinį referentas laiko ir Reutlingeno santykių "oro išvedinimą". Pripažįsta, kad tam "reikia padarius vienas kitu pasitikėjimo".

Ką reiškia tas "vienas kitu". Ar čia turimas galvoje tik "uždaras Reutlingeno klubas", ar čia manoma ir "visu veidu orientuotis" mūsų visuomenę emigracijoje? Jei uždarame klube nemanoma "praverti langų", tai negalima tikėtis, kad galėtų būti "išvedintas oras". O jei turima galvoje orientavimasis į visuomenę, tai reikia į ją žiūrėti, kokia ji yra, o ne diskriminantiškai. Savo laiku, ir gana ilgai, buvo siūloma, kad į Vliką būtų atvertos durys visoms dabartinėje išeivijos visuomenėje veikiančioms politinėms pobūdžio organizacijoms į tą vieną bendrą židinį. Apie tai nenorėta nei kalbėti. Vadinasi visuomenės plotmėje nenorėta teikti vieni kitais pasitikėjimo dėsnių. Dabar gal jau kiek vėloka grįžti prie to klausimo... O "vienų kitais pasitikėjimas" uždarame būrelyje, jei ir gali ką pataisyti to būrelio ribose, nieko nepakeis platesniuose visuomenės sluoksniuose.

Šiandien jau susidarė tokia padėtis, kurioje vieningo (su pretenzijomis į vyriausiojo titulą) veiklos organo sudarymas politinių partijų ar kitokio pobūdžio grupių (arba jų vardu) atstovavimo pagrindais jau vargu ar galimas. Perdaug fikcijos tokioj struktūroj. Juo labiau tolimas nuo realybės prof. Kaminsko minimas sumanymas perorganizuoti Vliką prieš 30 metų buvusių seimų proporcijos pavyzdžiu. Jei jau taip, tai reikėtų rasti ir atitinkamą kiekį tautinių mažumų atstovų, ir gal reikėtų neužmiršti, kad viename Lietuvos seime buvo net ir bene penki "Darbo kuopų" (užmaskuotų komunistų) atstovai... Iš viso, kalbėti apie remimąsi pasiekiamąja emigracijoj esama visuomene, ir tuo pačiu metu kalbėti apie reprezentavimą to, kad buvo prieš 30 ar daugiau metų (juk kalbama apie "visus demokratinis seimus") — yra jau tikras skraidymas debesyse, netgi augščiau, negu Olimpo viršūnė...

(Bus daugiau)

Gerbiamąjį

Prof. Dr. PRANĄ SKARDŽIŲ,

Lietuvių Enciklopedijos bendradarbį, žuvusį jo žmonai Marijai, motinai ir Lietuvos kultūrininkei, dėl ištikusios didžios nelaimės nuosirdžiai užjaučiame

Lietuvių Enciklopedijos
REDAKCIJA ir LEIDĖJAS

Clevelando Skautininkų Vieneto pirmininkei

v. skaut. I. JONAITIENEI

ir Akademikų Skaučių Draugovės filisterei

v. skaut. M. BARNIŠKAITEI

netekus mylimos Mamytės, likusios okupuotoje Lietuvoje, užuojautą reiškia

Clevelando Skautininkės,
Neringos Skaučių Tuntas
ir Skautės Akademikės

H. Cabot Lodge (kairėj), sveikina į J. Tautas priimtus naujus narius: Austrijos, Suomijos ir Ispanijos atstovus.

* SPAUDA *

VISKAS LABAI AIŠKU

"Tėviškės Žiburiuose" (gruodžio 8) p. J. Matulionis, naujasis Vliko pirmininkas, į klausimą dėl Vliko būstinės, atsakė, kad tai esąs reliatyvus dalykas. Centrinis vykdomasis organas pasilieka Europoje, prezidiumas šiuo metu — New Yorke. Kita sesija — Jungtinėse Valstybėse, o kur toliau — "šiandien dar neaišku". Pats pirmininkas tik oficialiai "sėdėsias" New Yorke, bet iš tikrųjų keliaus į Chikagą, Washingtoną, Vokietiją, Angliją, Prancūziją...

Žodžiu sakant, Vlikas keliaus, pirmininkas keliaus, dr. P. Karvelis kaip keliavo taip ir keliaus, ponias Devenienė irgi keliaus, M. Gelžinis... kai tik gaus vizą, taip pat nesėdės vietoj. Bus naujas "Skrajojąs Olandas"...

Dėl pasitraukusių iš tos keliauninkų kompanijos grįžimo p. Matulionis atviresnis už kitus kolegas. Jis aiškiai pasisako, kad tai "priklauso nuo jų pačių". Čia, turbūt, jis gali tikėtis visų pasitraukusių vieningo pritarimo...

Santykiai su diplomatais p. Matulionius atrodė aiškūs ir geri. To įrodymas esąs, kad min. Žadeikis per gen. konsulą p. Budrį pasveikins Vliką. Atskiras klausimas esąs "su p. S. Lozoraičiu". Čia naujas pirmininkas remiasi senojo pirmininko pranešimu, kuriame viskas esą aišku ir nieko negalima pridėti...

Vadinasi, ir naujas pirmininkas, kaip ir senasis, kalba apie kažkokius santykius "su p. Lozoraičiu". Kodėl būtent su p. Lozoraičiu, o ne koku nors p. Laurynaičiu, ar p. Stalioraičiu?

Negirdėjome, ar Vliko sesijos pradžioj p. Budrys perdavė sveikinimą, ar ką kitą min. P. Žadeikio vardu, tik girdėjome, kad buvęs pirmininkas ko tik neišvarė kviestų svečių... O jeigu jau šiaip taip kitų apginti svečiai ir pasakė "sveiki" ar "labą dieną", tai tas, regis, reiškia ne daugiau, kaip tik tą, kad jie dar tebėra mandagūs žmonės... Juk net Jungt. Valst. Prezidentas sveikinosi su Chruščiovu: ar tai reiškia, kad tarp jų santykiai "aiškūs ir geri"? Mums iš viso to tik vienas dalykas aiškus, būtent, kiek p. Matulionis turi su

pratimo apie dalykus, kuriems apsiėmė vadovauti.

"Draugas" (gruodžio 10), tęsdamas savo apgailestavimų seriją dėl vlikininkų nepaklusnumo, dėsto naujus projektus atečiai. Reikalauja panaikinti ką tik įsteigtą prezidiumą (kur šalia vieno gero krikščionio atsirado du "nekrikštai"...), ir vietoj jo palikti vėl vieną gerą krikščionį pirmininką, apgyvendintą Europoje (t. y., Reutlingene). Nėseniai išdidžiai pareiškęs, kad "Bo-ba iš ratų — ratams lengviau", "Draugas" dabar siūlo įsteigti dar dvi "ministerijas" Reutlingene (taupymo sumetimais?) ir duoti jas frontininkams su tautininkais, jei tie teiktųsi sugrįžti... Na, o patį Vliką, tai yra, jo narius, siūlo išbarstyti ne tik po Ameriką, bet po visus pasaulio kontinentus, kaip kada ru-sai Maskvoj apsimetėlio Dimij-triaus kūno pelenus išbarstė iš patrankos iššaudami, kad niekas negalėtų surinkti...

Prie pasiūlymo pridėdamas toks svarus antspaudas: "Altas neatsisakys teikti finansinę paramą Vliko akcijai Europoje ir kitur, bet tik ne Amerikoje". "Draugo" projektų autorius, bene pats ALT pirmininkas, bus pamiršęs ALT suvažiavimo nutarimą, kuriuo reikalaujama, kad ALT teikiama finansinė parama turi būti priklausoma ne nuo finansuojamo organo vardo ir ne nuo jo vietos, o tik nuo finansuoti prašomo darbo reikalingumo ir jo plano bei samatos rimtumo. ALT juk paskyrė 2000 dolerių sienų studijų komisijoms, kurios rengiasi dirbti kaip tik Amerikoje, o ne kur kitur. Argi ALT turėtų teisę savo turimus pinigų naudoti kaip spaudimo priemonę "skrajojantiems olandams" tvarkyti?

Savikaina

"Tėviškės Žiburiai" (gruodžio 8), atpasakoję dr. P. Karvelio pranešimą Toronte (anot kurio "dabartinės Vlike dirbančios grupės apjungia bent 90% lietuviškos visuomenės"!!!), pridėda tokią pastabą:

"Pranešime Priskėlimo parapijos salėje dalyvavo per 300 dalyvių. Ta proga Tautos Fondui surinkta \$79".

Taigi, po pranešimo, tik kas ketvirtas iš susirinkusiųjų ryžosi duoti po dolerį pranešėjo apsilankymo išlaidoms apmokėti, 90% visuomenės...

PARODYKIME M. BIRŽISKAI LIETUVIŠKĄ ŠIRDĮ

Garbingas lietuvis, didis mokslininkas, žymiausias lietuvių literatūros istorikas, pirmasis Vilniaus karys, Lietuvių Mokslų Akademijos pirmininkas, Vilniaus universiteto rektorius, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Mykolas Biržiška trijų mėnesių laikotarpyje liko ištiktas dvigubos nelaimės. Netekęs žmonos ir žento, be to, dukteriai palūžus ir gal ilgą atgulus ligoninėn, 73 metų amžiaus profesorius šiandien yra likęs mažamečių vaikų — 5, 7 ir 9 metų — vieninteliu globėju, rūpintoju ir tėvu.

Mykolo Biržiškos veikalai ir nuopelnai lietuvių tautai tiek dideli, kad jis privalo būti mūsų aprūpintas ir su medžiagine parama kartu pajaušti moralinį atpildą ir tautos dėkingumą. Jeigu mes nepadėsime jam skaudžių rūpesčių ir vargo pakelti, mūsų sąžinė sunkiai prislėgs, išgirdus kurią dieną pačią liūdniausią žinią. Sveiki ir laimingi leisdami šventes, atsiminkime tą, kurio nuopelnai ir amžius iškėlė į mūsų tautos tėvus. Pagerbdami ir paremdami Mykolą Biržišką, būsime pagerbę ir savo tėvą.

Tie, kurie nuspręs profesoriui teikti pastovią paramą, prašomi siuntinėti ją betarpiškai šiuo adresu: M. Biržiška, 1122 So. Magnolia Ave., Los Angeles 6, Calif. Vienkartinę auką prašome siųsti Kultūros Fondo vardu, pažymint, kad auka skiriama M. Biržiškai. KFondas aukas tuojuo persiųs profesoriui, o aukotojus paskelbs spaudoje. KFondo adresas yra šis: Kultūros Fondas, 1602 So. 48 Court, Cicero, Ill.

Kultūros Fondas ir Lietuvių Rašytojų Dr-ja šiuo bendru atsisveikimu kreipiasi į visus lietuvius, o taip pat į mūsų organizacijas ir laukia greito ir dosnaus lietuviškų širdžių atsiliepmo.

Juozas Kreivėnas,
Kultūros Fondo Pirmininkas
Benys Babrauskas,
Lietuvių Rašytojų Dr-jos
Pirmininkas

Atark ir kaimynai,

kad prenumeruotų

DIRVA

GREETINGS and BEST WISHES

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

Michigan 1-9260